

KAVARNA IN
BONBONJERA KUPON
KLAVDIJA

-30%

Izdelava konfetov in
piškotov po naročiluLA DORACE PISKOTE S
LETNO TRABOLJOGORACI BOGLJUBSKI
GORACI SRCKI
SMTANOVY KROGUKosovelova 1b, Sežana
tel. 00386 5 734 26 71
(ob parkiršču za
Kosovelovim domom v Sežani)POSTNINA PLACANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

3.04.12

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Slovenski
jezik
v templju
italijanstva*

DUŠAN UDOVIČ

Mlajše generacije skoraj go-
tovo ne vedo, da je bila tržaška pa-
lača Tergesteo pred desetletji ne-
nakšen simbol tržaške buržoazi-
je. Kot takšna je bila v prvi polo-
vici devetnajstega stoletja, za ča-
sa habsburške monarhije, tudi
zgrajena. Za projekt in gradnjo so
bili angažirani prestižni arhitekti,
galerija pa je postala elegantna
promenada za dame in gospode
pomembnih tržaških družin.

Po prihodu Italije sta pala-
ča in galerija dobili nekakšen e-
skluzivni nacionalni značaj, tako
kot občinska palača in gledališ-
če Verdi sta bili med simboli ita-
lijanstva. Tako je ostalo desetlet-
ja, tudi po drugi svetovni vojni,
in slovenski jezik seveda tam ni
imel kaj iskati. Dolgo let je bila
v galeriji edina izjema Parovelova
knjigarna, kjer je bilo v se-
demdesetih in osemdesetih letih
minulega stoletja med bogato
ponudbo mednarodnega tiska
mogoče najti tudi slovenske in
srbohrvaške časopise in revije
(vključno s Primorskim dnevni-
kom). Ta kozmopolitski kot so v
templju italijanstva mnogi jemali
kot provokacijo.

Da je tudi Tergesteo kot ne-
kdanja trdnjava italijanstva pre-
teklost, bo poslej lahko ugotovil
vsakdo, ki po potreboval storitve
nove poslovalnice ENEL, vse-
državnega podjetja za električno
energijo. Prevodi v nič manj kot
trinajstih jezikih, kot se za glo-
balno ero spodobi, na vitrinah pa
nаписи в италјаншчини и словеншчи-
ни, kot se za civilizirani Trst spo-
dobi. Še en zgled, ki je vreden pos-
nemanja in še eno znamenje, ka-
ko so se časi spremenili.

GORICA
**Kar 62 del
slovenskih
umetnikov**

GORICA - V Attemsovi pala-
či, kjer imajo sedež Pokrajinski mu-
zeji, je razstavljenih 62 del slovenskih
slikarjev z Goriškega in Tržaškega,
ki so ustvarjali v 20. stoletju, neka-
teri pa ustvarjajo tudi danes.

Na 13. strani

št. 85 (20.713) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik
PARTIZANSKI DNEVNIK, pa 24. novembra 1943 vvasi Zakrij nad Cerknim, ra-
zmnžen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dober-
dob" v Gorici pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni
"Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je
izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 12. APRILA 2013

ITALIJA - D'Alema obiskal svojega nasprotnika Renzija

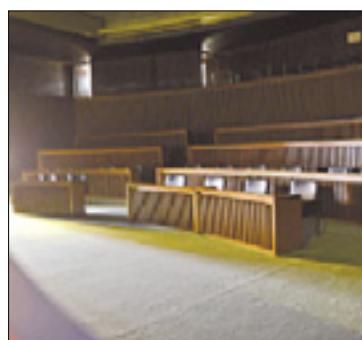
Iskanje novega predsednika države sredi politične krize

VOLITVE 21. in 22. APRILA

Koliko Slovencev v novem svetu FJK?

TRST - Koliko Slovencev bo sedelo v novoizvoljenem deželnem svetu Furlanije-Julijске krajine? Odgovor na vprašanje bomo seveda dobili po volitvah. Slovenski skupnosti je dovolj, da doseže 1-odstotni volilni prag, za slovenske kandidate na listah SEL in Demokratske stranke pa so, poleg glasov, zelo pomembne oziroma bistvene osebne preference.

Na 3. strani

RIM - Prvak Demokratske stranke Pier Luigi Bersani nadaljuje krog srečanj z voditelji drugih strank z namenom, da bi evidentirali kolikor mogoče skupne kandidate za predsednika republike. Potem ko se je v preteklih dneh sestal z voditeljema Ljudstva svobode Silviom Berlusconijem ter Levice, ekologije in svobode Nichijem Vendolo, je Bersani včeraj sprejel prvaka Severne lige Roberta Maronija.

Stari boter v Demokratski stranki Massimo D'Alema pa je včeraj obiskal firenškega župana Mattea Renzija, sicer vzhajajočo zvezdo med demokrati. Šlo je predvsem za pobiranje med dvojico, saj sta se D'Alema in Renzi v bližnji preteklosti večkrat zapletla v ostre polemike. Firenški župan je tudi ob tej priložnosti izrazil prepričanje, da bi bilo za rešitev politične krize najbolje, če bi čim prej razpisali nove parlamentarne volitve.

Na 11. strani

ENEL - Nov sedež Dvojezičnost v Tergesteu

TRST - Italijanski energetski velikan Enel je novo izpostavo včeraj dopoldne odpril tudi v Trstu; inovativno in tehnološko opremljeni prostori se nahajajo v pasażi Tergesteo. Poslovni prostori se raztezajo na 450 kv. metrov. Največja novost celotne Enelove izpostave pa je - vsaj kar se nas Slovencev tiče - da so vse osnovne informacije na vitrinah poslovalnice napisane dvojezično v italijanščini in slovenščini.

Na 8. strani

TRST - Protest gradbenih delavcev Pet tisoč čelad za delovno mesto

SLOVENISTIČNI DNEVI
**Slavisti
počastili
M. Kravosa**

OPĆINE - S slavljenjem 70-letnice tržaškega pesnika in pisatelja Marka Kravosa so se sinoč začeli 23. Primorski slovenistični dnevi, ki jih prireja Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm z društvom iz Kopra in Nove Gorice. Kravosov široki ustvarjalni opus je openskemu občinstvu predstavila profesorica Vilma Purič.

Slovenistični dnevi se bodo v dvorani ZKB na Opčinah nadaljevali danes ob 9.30. Dopoldne bodo obravnavali jezikovne teme povezane s Trstom iz 19. stoletja, popoldan pa bo posvečen slovenski sodobni pripovedni prozi na Tržaškem.

Na 6. strani

Dekleti zaradi suma
uboja še v priporu

Na 3. strani

Komu je v napoto
slovenska zastava?

Na 4. strani

Tržaška psihologa
o nasilju med mladimi

Na 5. strani

V Novi Gorici čezmjejni
zaposlitveni sejem

Na 14. strani

Gorici evropska
sredstva iz sklada Pisus

Na 12. strani

P.R. elettronica

Rajko Petejan

Varuj okolje, izkoristi neskončno sončno energijo.
Fotovoltaiki in termični solarni sistemi.
Toplotne črpalki za sanitarno vodo.
Vzdrževanje in preverjanje učinkovitosti
že nameščenih elektrarn.

Vir: Wagner & co.

Samo še do junija: državni prispevek "Conto energia" in 50% davčne olajšave!

Ul. IX Agosto 20/1-Gorica; tel. 0481 547424; gsm: 3395935801; pr.elettronica@libero.it

**MARINIGH
confezioni**

Nova kolekcija
POMLAD/POLETJE

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 971066
pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnemu parkiršču

SLOVENIJA - Soglasen dogovor političnega vrha

Državni zbor bo z odločanjem o fiskalnem pravilu počkal na maj

LJUBLJANA - Predsednik Državnega zbora (DZ) Janko Veber je v skladu z dogovorom političnega vrha včeraj prekinil izredno sejo o vnosu fiskalnega pravila v ustavo, ki jo bodo poslanci nadaljevali 7. maja. Do takrat bo vlada pripravila ustrezone podatke, na podlagi katerih bo možno nadaljevati razpravo o tem, ali se predlaga sklep, s katerim se vrne ustavni zakon nazaj v postopek ustavni komisiji, ali se s postopkom nadaljuje na podlagi trenutnega besedila. Dogovor o prekiniti seje na včerajšnjem sestanku predsednikov parlamentarnih strank in vodij poslanskih skupin je bil soglasen in mu niso nasprotovali niti predlagatelji včerajšnje izredne seje, poslanska skupina SDS, čeprav utemeljenih argumentov za preložitev ne vidijo.

Eden glavnih pomislekov je sicer, ali poslabšane makroekonomsko okoliščine dovoljujejo uveljavitev fiskalnega pravila že z letom 2015 ali jo je treba preložiti. Državna sekretarka na ministerstvu za finance Mateja Vraničar je spomnila na občutno slabše makroekonomsko okoliščine v primerjavi z lanskim pomladom. Zaradi tega se po njenih besedah postavlja vprašanje, ali je cilj izvedljiv brez dodatnih negativnih posledic na rast in druge makroekonomsko kazalce. Ta dilema je po mnenju poslanske skupine SDS umetno ustvarjena, saj je predlagano besedilo fiskalnega pravila dovolj prožno in omogoča uravnavanje javnih financ v srednjoročnem obdobju.

Premierna Alenka Bratušek je izrazila veselje, da so se vse politične stranke uspele poenotiti v tem, da je treba pred odločanjem o fiskalnem pravilu dobiti nove javnofinančne izračune. »Veseli me, da se zavedamo, da mora biti fiskalno pravilo, ki bo zapisano, takšno, da bo

izvedljivo v praksi,« je poudarila. Dodala je, da »nam samo to, da nekaj zapisemo in potem tega ne bomo mogli izvajati, ne bo prav nič pomagalo.«

Na včerajšnjem delu izredne seje DZ so tako stališča predstavile le poslanske skupine. Vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko je ponovil, da je vpis fiskalnega pravila v ustavo ob trenutnem povečanem pritisku na Slovenijo edino dovolj močno sporočilo, ki ga država še lahko pošlje kritičnim finančnim trgom, in edino udarno orodje, da se spremenijo trenutni negativni trendi. Ocene nekaterih članov vlade o pristopu k konsolidaciji javnih financ pa so po Tankovem prepričanju ceno zadolževanja pognale do meje še vzdržnega.

Bratuškova je glede pribitkov na slovenske obveznice sicer povedala, da se ti sprememajo iz dneva v dan, iz ure v uro. »Pomembni pa so pribitki samo na en dan, torej na tisti dan, ko se bomo šli zadolžiti,« je ocenila.

V DeSUS fiskalno pravilo podpirajo, a priznavajo, da je treba upoštevati spremenjene okoliščine, saj mora biti eden njegovih glavnih ciljev dolgoročna blaginja. V SLS, DL in NSI pa bi spremembo ustave podprli že včeraj, če bi bilo zanjo dovolj glasov. Ker pa se želijo izogniti negativnemu signalu neenotnosti politike, pristajajo na preložitev.

Predsednik SLS Franc Bogovič, ki je sprejeti kompromis tudi predlagal, je povedal, da je treba obrniti negativne trende zadnjih let in doseči širok dogovor, kako poseči v javne finance, kako upravljati z državnim premoženjem in kako sanirati banke. Potem naj bi kot krovno vnesli še fiskalno pravilo v ustavo.

Predsednik DL Gregor Virant je dogovor ocenil kot

Predsednik DZ Janko Veber

ARHIV

dober kompromis. V SD in PS, ki lani spremembe ustave nista podpirali, pa je bilo slišati podporo njegovemu vnosu v ustavo, a na realnih temeljih, ki ne bodo dodatno negativno učinkovali na gospodarstvo in socialno državo. Vodja poslanske skupine PS Jani Moderndorfer je spomnil, da je PS tudi lani podpirala konsolidacijo javnih financ in medvladno pogodbo o fiskalnem paktu, ki od Slovenije terja vnos fiskalnega pravila v nacionalni pravni red. V PS se strinjajo, da gre fiskalno pravilo, če je pravilno zapisano, v ustavo, a vseeno opozarjajo, da pravilo ni nikaršen ukrep za spodbujanje gospodarstva in izhod iz krize.

Podobnega mnenja so tudi v SD. Vodja poslanske skupine Matjaž Han je tako povedal, da vidijo fiskalno pravilo kot cilj vzpostavitev zdravih javnih financ na srednjem roku, ne pa kot orodje za doseg tega cilja. (STA)

PLANINE - V priredbi združenja Assorifugi

Tudi letos v osrčju planin zanimivi kulturni dogodki

Eden od dogodkov bo 5. avgusta v koči Marinelli

TRST - Popestritev planinske dejavnosti je eden izmed ciljev združenja deželnih planinskih koč Assorifugi, ki bo tudi za letošnjo poletno sezono pripravilo priljubljeni in že uveljavljeni pobud Note e parole in rifugio (Note in besede v koči) in Girarifugi (Kroži po kočah). Več o tem so na včerajšnji novinarski konferenci povedali predsednik združenja Stefano Sinuello, umetniški vodja prireditve Luciano Santin in deželna odbornica za produktivne dejavnosti in turizem Federica Seganti.

Slednja je pohvalila pobudi, ki vsak leta v planine in gore privabita veliko pohodnikov. Predsednik združenja planinskih koč Sinuello je povedal, da v zadnjem času njihove planinske koče beležijo porast prometa, saj se za izlete v planine odloča vse več ljudi. Letošnji koledar kulturnih prireditiv pa je podrobnejše predstavil Luciano Santin, ki se je zahvalil deželnim upravi in Čedadjski banki, ki je osrednji pokrovitelj poletnega planinskega dogajanja. Slišali smo, da bo glasbeno-literarna prireditve Note in besede v koči doživelja 17. izdajo, dogajalo pa se bo od konca junija do konca avgusta. Program predvideva žanrsko različne koncerte, za katere bo letos poskrbela tržaška Hiša glasbe z umetniškim vodjo Gabrielom Centi-

som na čelu, zanimiv segment pobude pa predstavljajo tudi predavanja. Naj povemo, da bo med letošnjimi predavatelji tudi pisatelj, prevajalec in alpinist Spiro dalla Porta Xydius, ki bo predaval 5. avgusta v koči Marinelli v videmski pokrajini. Zanimiva bodo tudi druga predavanja, na katerih se bo govorilo o aktualnih temah, med katerimi ne gre pozabiti teme o klimatskih spremembah.

Včeraj smo tudi slišali, da bo podrobnejši koledar koncertov in predavanj znaten v prihodnjih tednih, govorniki pa so nam povedali, da pohodniki tudi letos lahko računajo na zbiranje točk. To bo možno v sklopu pobude Girarifugi, ki jo bodo letos izpeljali 7. leto zapored. Ta priljubljena pobuda predstavlja pestrevitve pohodniške dejavnosti, so povedali včerajšnji gostje, ki so pojasnili, da lahko planinci v vsaki koči dobijo po eno, dve ali tri točke. Tistega, ki zbira 18 žigov do konca poletne sezone, čaka nagrada, ki jo običajno podari pokrovitelj pobude. (sč)

Ob koncu naj še povemo, da je podrobnejše informacije o združenju Assorifugi mogoče dobiti na spletni strani www.assorifugi.it, kjer je naveden tudi seznam planinskih koč, v katerih potekata omenjeni poletni pobudi. (sč)

KOPER - Univerza na Primorskem

Irena Lazar nova dekanja FHŠ

KOPER - Koprsko Fakulteto za humanistične študije (FHŠ) bo prihodnja štiri leta vodila nova dekanja Irena Lazar. Rektor Univerze na Primorskem Dragan Marušič je Lazarjevo, sicer predstojnico študijskega programa Dediščina Evrope in Sredozemlja na fakulteti, v sredo imenoval za dekanjo, so sporočili s FHŠ. Z imenovanjem Lazarjeve se je na fakulteti končal več mesecov trajajoč postopek volitev. Za dekanata fakultete sta kandidirala še Gorazd Drevenšek, ki je kot vršilec dolžnosti dekanata fakulteto vodil do zdaj, in predstojnica programa kulturni študiji Polona Tratnik.

Lazarjevo, sicer višjo znanstveno sodelavko na Znanstveno raziskovalnem središču Univerze na Primorskem

in izredno profesorico na Fakulteti za humanistične študije, je z največ glasovi podprt že akademski zbor fakultete. Podpora ji je na seji senata izkazala tudi večina senatorjev. Senat jo je tako predlagal v imenovanje rektorju Marušiču, ki jo je nato tudi imenoval za dekanjo fakultete.

Nova dekanja koprske humanistike je po izobrazbi arheologinja. Diplomirala je iz arheologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in doktorirala na isti univerzi leta 2002 z disertacijo Rimsko steklo Slovenije. Izpopolnjevala se je na univerzah in institutih v Italiji, ZDA in Franciji. Je specjalistka za antično steklo in materialno kulturo rimske dobe ter za antično zgodovino. (STA)

PLISKOVICA - Kmetijstvo in vrtnarstvo

Od jutri na Krasu na sporednu tretja izvedba pobude Čibo.Si

SEŽANA - Na poljih in njivah okrog Pliskovice se bodo ta konec tedna začele praktične »vaje« v sklopu pobude Čibo.Si, ki ima namen zbljaziti »meščane« poljedelstvu in jim posredovati ljubezen do Krasa in njegovih naravnih dobrin. Na njivi (okoli 2.200 kv. metrov) se bo začel tečaj za gojenje zelišč, ki ga bosta vodila Tanja Godnič in priznani vrtnar ter zmagovalec številnih mednarodnih nagrad Borut Benedejčič iz Škrbine v sodelovanju z Marcom Valečičem in Gaio Violo ob koordinaciji Katrine Danforth. Ta tečaj se bo pričel v nedeljo ob 9. uri zbirališče v čebelarskem obratu Petelin v Pliskovici. Vedno na njivi na območju Pliskovice se bodo jutri ob 15.30 začele praktične vaje vrtnarjenja pod mentorstvom Francesca Boninija in Andree Passerini. Tudi v tem primeru zbirališče pri Petelinovih.

Vsi tečaji v sklopu Čibo.Si bodo trajali do jeseni. Prireditelji so Slow Food Trst, Bottega de mondo-Brez meje, Pepa

Posnetek z »učne ure« v sklopu pobude Čibo.Si na njivi v Pliskovici

s Krasa, vrt Margot in Knulp. Vse informacije so na voljo na spletni strani www.cibo.si, na naslovu elektronske pošte editor@cibo.si ter na mobilnih telefoni

Čestitke SKGZ Krivcu in zahvala Pukšiću

TRST - Predsednik Rudi Pavšič je v imenu Slovenske kulturno-gospodarske zveze in v svojem imenu čestital Danijelu Krivcu ob imenovanju za predsednika Komisije Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu. V čestitki je zahvalil čim bolj plodno delo slovenskega parlamента in same komisije, ki se ukvarja z vprašanji Slovencov zunaj meja matične domovine. »Prepričan sem, da boste v komisiji nadaljevali po dosedanjem poti in si kot povezovalci naše raznolike stvarnosti še naprej uspešno prizadevali za skupno dobro,« je zapisal Pavšič, ki je tudi zaprosil Krivca, da dosedanjemu predsedniku Francu Pukšiću in drugim članom komisije posreduje zahvalo SKGZ za opravljeno delo.

Bombni preplah na mariborskem, celjskem in ptujskem sodišču

MARIBOR - Mariborska policija je bila včeraj nekaj po 11. uri obveščena, da so na sodišču v Celju, Mariboru in na Ptiju nastavljeni eksplozivni telesa, ki bodo eksplodirala. Na kraju so bili napoteni policisti, ki so kraje zavarovali in pregledali. Eksplozivnih teles niso našli, so sporočili s Policijske uprave Maribor. Policisti nadaljujejo z zbiranjem obvestil zaradi suma storitev kaznivega dejanja zlorabe znamenj za pomoč. Pri pregledu območij preplaha je sodelovalo 35 policistov.

S Kučanove hiše pokradli žlebove

LJUBLJANA - S hiše nekdanjega slovenskega predsednika Milana Kučana v Ljubljani so neznanci v petek zvečer ukradli žlebove, sta poročala časnika Delo in Slovenske novice. Žlebove so sneli, ko sta bila zakonca Kučan še budna in je v hiši svetila luč, a tatov nista zaznala. Policija za storilci še poizveduje.

Po navedbah Slovenskih novic so prebivalci ljubljanske soseske Murgle letos prijavili štiri tativne žlebove s stanovanjskimi hišami. Kot piše časnik, je kriza dvignila ceno bakrenih izdelkov. Kraje so že tako običajne, da ne pritegnejo več pozornosti, mreža tatov in odkupovalcev pa naj bi bila zgledno spletena, navaja.

VOLITVE - Možnosti Slovenske skupnosti in slovenskih kandidatov v drugih strankah

Koliko Slovencev v novem deželnem parlamentu FJK?

TRST - 21. in 22. aprila bodo volivke in volivci Furlanije-Julijskih krajin izvolili deželni svet in hkrati neposredno predsednika ali predsednico deželnega odbora. Namesto dosedanjih 59 bo deželna skupščina štela 49 svetnikov, slednjih bo dejansko 47, saj bosta člana sveta tudi predsednik ali predsednica Deže ter drugovrščeni predsedniški kandidat. V zakonodajni dobi 2008-2013 sta v deželnem svetu iz vrst slovenske manjšine sedela Igor Gabrovec (SSk), ki spet kandidira, in Igor Kocijančič (Mavrična levica), ki ni več kandidat.

Slovenska skupnost

SSk mora za potrditev deželnega mandata dobiti en odstotek vejljavnih glasov. Na nedavnih poslanskih volitvah je volilo 720.707 ljudi, kar pomeni, da je en odstotek glasov znašal 7.207. Deželne volitve so nekaj drugačne, volilna udeležba je navadno nekoliko nižja kot za državne volitve. Usoda slovenske stranke je v prvi vrsti odvisna od glasov, ki jih bo prejela, a tudi od volilne udeležbe, nižje število deželnih svetnikov ne bo vplivalo na njen rezultat.

Pred petimi leti je SSk dobila 6.994 glasov, kar je znašalo 1,24 odst. glasov. Stranka je za 24 stotink presegla 1-odstotni prag in v deželni svet s 760 preferencami izvolila Gabrovca. Za SSk, ki podpira predsedniško kandidatko Debora Ser-

racchiani, so vsekakor bistveni strankarski glasovi, preference so stvar izbire posameznega volivca in ne vplivajo na končni izid stranke. Čim nižja bo volilna udeležba, tem večje bodo možnosti SSk.

Ukmar in Waltritsch (DS)

Manjše število deželnih svetnikov bo, z izjemo Slovenske skupnosti, prizadelo vse stranke. Slovenska komponenta Demokratske stranke stavi na Stefana Ukmarja v Trstu in Alessandra (Aleša) Waltritscha v Gorici. Njuna usoda je odvisna od števila glasov za stranko, od zmage (ali poraza) Debore Serracchiani (v igri je t.i. večinska nagrada) in od osebnih preferenc. Slednje bodo bistvene za oba Slovence.

Pred petimi leti je DS na Tržaškem izvolila tri svetnike: Brunu Zvec (2036 preferenc), Franca Codego (1994) in Sergia Lupierija (1854). Igor Dolenc je prejel »le« 978 preferenc in se je uvrstil šele na sedmo mesto na listi, na katerih je bilo 12 kandidatov. Sedaj jih je 9, kar za Ukmarja še bolj izpostavlja pomen preferenc.

Slednje bodo isto tako pomembne za Waltritscha. Majda Bratina jih je leta 2008 dobila kar 1.164, kar pa ni zadostovalo za izvolitev. Goriška DS je takrat izvolila Giorgia Brandolina (2162) in Franca Brusso (1987), Bratinova je bila peta po Miriu Bolzanu (1812) in županji Tržiča Silvii Altran (1627). Go-

V dvorani deželnega sveta so včeraj odstranili tablice z imeni dosedanjih deželnih svetnikov, po volitvah so na vrsti nove tablice. Koliko bo svetnikov slovenske narodnosti?

riško je v deželni skupščini zastopalo šest svetnikov, sedaj pa bo imela pet zastopnikov.

Peric in Vizintin (SEL)

Levica, ekologija, svoboda je nova stranka in ni sodelovala na zadnjih deželnih volitvah. Na poslanskih volitvah je prejela 17.706 glasov (2,46 odst.) in iz FJK izvolila v Rim poslanko Sere-

no Pellegrino. Z enakim številom glasov na deželnih volitvah bi bila SEL zastopana v deželnem parlamentu, čeprav za las in ne glede na zmago ali poraz Serracchianijeve leve sredine. Stranka Nichija Vendole v tržaški pokrajini kandidira Davideja Perica, v goriški doberdobskega župana Paola Vizintina. Zanju, podobno kot za Ukmarja in Waltritscha, bodo - poleg glasov za listo - bistvene osebne preference. Kot

v primeru Slovencev na listi DS imata tudi Vizintin in Peric na listah stranke Nichija Vendole močno konkurenco.

Komu glasovi Levice?

Lista Levice je bila zaradi znanih dogajanj izločena z deželne volilne tekme, njeni glasovi (15 tisoč Liste Ingroia za poslansko zbornico) pa znajo odločati o zmagovalcu med Debora Serracchiani, Saveriom Gallucciom in Renzom Tondom. Volivci Liste Ingroia, ki se prepoznavajo v stranki IDV Antoniu Di Pietra, bodo volili za Serracchianijevo, saj je stranka sestavni del njene koalicije.

Kaj pa volivci in volivke obeh komunističnih strank - SIK in SKP ter ter Zelenih? Predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič (SKP) je napovedal, da bo volil za izločenega kandidata Marina Andolino in s tem razveljavil glasovnico. Stranka italijanskih komunistov pa je svojim pristašem svetovala, naj glasujejo po vesti. Nekateri na levici se bodo morda opredeli za SEL in DS, drugi pa se menda nagibajo k podpori Slovenski skupnosti, posebno Borisu Pahorju, ki sicer kandidira v Vidmu in Pordenonu. Na izbiro dela volivcev Komunistične prenove bo vplivalo tudi stališče, ki ga bo o volitvah v prihodnjih dneh zavzel Igor Kocijančič.

S.T.

UBOJ V VIDMU - 15-letni dekleti osušljeni uboja na mah in ne namernega uboja

Sta ga do smrti pretepli?

V nedeljo zjutraj, le nekaj ur pred zločinom, je nadzorna videokamera neke sladoledarne ujela v objektiv Mirca Sacherja in obe dekleti

ANSA

VIDEM - Petnajstletni dekleti, ki se obtožujeta, da sta v nedeljo v okolici Vidma ubili 66-letnega Mirca Sacherja, bosta še naprej priprti. Tako je sklenil sodnik za predhodne preiskave tržaškega sodišča za mladoletne ob koncu obravnave, ki je potekala v nekem tržaškem centru za mladoletne, kjer je dvojica v priporu. Dekleti nista osušljeni namernega uboja, temveč uboja na mah: moški naj bi umrl za posledicami pretepa, vzrok katerega je še nejasen. Morda je pokojni zahteval spolne usluge, dekleti pa naj bi ga naskočili in naposled ubili, čeprav to ni bil njun namen. Dekleti nista odgovarjali na vprašanja.

Pred sodnika sta stopili posamezno, eno zastopata odvetnika Federica Tosel in Luigi Francesco Rossi, drugo Santina Campo. Toselova je sinoči napovedala, da bo zahtevala DNK analizo na nekaterih najdenih predmetih. Včeraj se je med drugim zvedelo, da so na Sacherjevi majici izsledili madež krvi, ki naj bi dokazoval, da je nekdo premaknil truplo. Med obdukcijo je sodni zdravnik opazil dve zlomljeni rebrji, odrgnine in znake zdušitve, čeprav pravega vzroka za njegovo smrt še ni mogel potrditi.

Preiskovalci bodo zaslišali oba prijatelja, ki sta dekleti pospremila iz Benetk v Pordenon in ju prepričala, da se predata karabinjerjem. Eden od dveh je že izjavil, da jima dekleti nista omenili, da ju je Sacher poskusil posiliti, ta verzija pa od samega začetka ni prepričala karabinjerjev in tožilstva. Preiskovalci preverjajo, zakaj je Sacher v zadnjem obdobju s svojo kartico večkrat dvignil razne vsote denarja, saj obstaja tudi sum, da sta ga dekleti izsiljevali. Pred preiskovalce pa bodo stopili tudi štirje navijači nogometnega kluba Chievo iz Verone, ki so se v nedeljo vrátili z nogometne tekme in srečali petnajstletnici. Navijači so potrdili, da sta bili dekleti med begom s Sacherjevim avtom sami. Opazili so, da sta za volanom nerodni in vznemirjeni, pomagali pa so jima opraviti vrvrtni manever. Medtem so prišli v javnost videoposnetki iz neke sladoledarne, ki sta jo dekleti obiskali skupaj s Sacherjem le nekaj ur pred njegovo smrto. Videmski župan Furio Honsell je v izjavi za javnost poudaril, da so vsi Videmčani v šoku, vsi pa bi se moral najprej vprašati, kakšne kulturne modele ponujamo mladim po televiziji in spletu. Petnajstletnici sta v prejšnjih dneh med drugim izjavili, da sta se med nedeljskim dogodom počutili kot v videoigri.

Sussanna Camusso bo danes v Vidmu

VIDEM - Včeraj smo pomotoma zapisali, da naj bi deželni sindikat Cgil včeraj predstavil načrt za delo. V resnici bo predstavitev danes dopoldne na sejmišču v kraju Torreano di Martignacco, srečanje pa se bo udeležila tudi državna tajnica sindikata Cgil Susanna Camusso. Načrt za delo vsebuje predloge za obnovo dežele FJK in za izhod iz krize, ki so namenjeni kandidatom za deželnega predsednika. Srečanje se bo začelo ob 9. uri, med ostalimi pa bodo govorili Graziano Tilatti (Confartiganato Fvg), Giovanni Da Pozzo (Unioncamere Fvg), Michelangelo Agrusti (Unindustria Pordenone) in Marina Brollo v videmske univerze. Srečanje bo uvedel deželni tajnik Cgil Franco Belci, zaključila pa ga bo Camussova.

V FJK začetek šolskega leta 2013/14 12. septembra

TRST - Deželni odbor je včeraj odobril šolski koledar za naslednje šolsko leto. Tako se bo pouk v šolskem letu 2013/14 v šolah prve in druge stopnje začel 12. septembra 2013, končal pa 11. junija 2014 (v vrtcih 28. junija). Ob upoštevanju prostih dni in praznikov bo 207 dni pouka, katerim pa je treba odvzeti še en dan za praznovanje krajevnih zavetnikov, če ti ne Sovpadajo s kakim drugim praznikom. Kot so še sporočili, pouka ne bo (poleg nedelje) 1. novembra, 25. in 26. decembra, 1. in 6. januarja, 21. in 25. aprila, 1. maja in 2. junija. Na deželnih ravnih pa še 2. novembra, v obdobju od 23. decembra 2013 do 4. januarja 2014, 3. do 5. marca, 17. do 22. aprila in 26. aprila.

VOLITVE - Na liceju F. Prešerna

Koga moti zastava?

Iz občinskih uradov čudno priporočilo, naj ob volitvah umaknejo slovenski prapor

Na slovenskem liceju Franceta Prešerna so bili dokaj presenečeni, ko so s tržaške občine prejeli telefonski poziv funkcionarke, ki jim je priporočala, naj ob bližnjih deželnih volitvah s pročelja šolskega poslopja umaknejo slovensko zastavo. Presenečeni so bili, ker imajo na pročelju šole že več let štiri zastave: italijansko, evropsko, slovensko in zastavo dežele Furlanije Julijanske krajine. Skoraj vsako leto imajo v učilnicah šole volišča, tako je bilo tudi pred poldrugim mesecem, ko so bile politične volitve, in nihče do slej še ni zahteval, da bi karkoli odstranjevali, niti slovensko zastavo.

Kot nam je povedala ravnateljica Loredana Guštin, naj bi tokrat šlo za nekakšno priporočilo. Funkcio-

narka, ki jih je poklicala, je navajala, da je ponekod v preteklosti menda prišlo do posega sil javnega reda, ki so z volišč odstranili sporno slovensko zastavo. Zato je priporočila, naj zastavo sami predhodno umaknejo.

Ravnateljica tega na namerava narediti, tudi ker ji nihče ni utemeljil, na osnovi katerega predpisa, naj bi bilo treba odstraniti zastavo, in to samo slovensko, med štirimi, ki plapolajo na pročelju.

Za informacijo smo se obrnili v občinski volilni urad, kjer pa so nam povedali, da zahteva ni prišla z njihove strani. Funkcionarka, ki je poklicala na šolo, vodi nek drug administrativni oddelek, ki pa je ob četrtekih popoldne zaprt, zato ni bila dosegljiva.

Pročelje stavbe
liceja Franceta
Prešerna krasijo
štiri zastave
vključno s
slovensko

KROMA

GOSPODARSTVO - Na Velikem trgu 5 tisoč zaščitnih čelad, simbol izgubljenih delovnih mest

Gradbeni delavci brez dela

Pet tisoč zaščitnih čelad je včeraj dopoldne preplavilo Veliki trg v znak protesta proti neustreznim politikam deželne uprave za izhod iz krize. Čelade so simbolizirale delovna mesta, ki so bila izgubljena v deželi Furlaniji-Julijski krajini v zadnjih petih letih. Od leta 2008 je namreč ostalo brez službe 3.500 gradbenih delavcev, tem pa gre dodati še vse uslužbence in podjetnike, ki so morali zapreti dejavnost.

Protest številnih delavcev in tudi podjetnikov v gradbenem sektorju, ki so zaradi gospodarske krize v hudi stiski, je torej včeraj zadonel tudi v Trstu pred sedežem deželne vlade. Protest je priredilo deželno združenje gradbenikov Ance na dan, ko je bilo na Pomorski postaji soočanje med kandidati za deželnega predsednika FJK in gradbeniki. Te so zastopali predstavniki 16 združenj, aktivnih v sektorju, ki zapošlju neposredno 44 tisoč ljudi in posredno 140 tisoč ljudi. Protest so podprli tudi deželni panožni sindikati Filca-Cgil, Filca-Cisl in Feneal Uil.

Zaščitne čelade na
Velikem trgu

KROMA

ŽELEZARNA - Zagotovila iz deželne vlade

Deželno omizje se bo sestalo v torek

Deželno omizje o škedenjski železarni, ki mora izdelati dokončni dokument glede proizvodne preobrazbe tovarne, se bo po vsej verjetnosti sestalo v torek, 16. aprila, popoldne.

Sindikalne organizacije so namreč prejele iz uradov deželne vlade vabilo na zasedanje, čeprav ni bila včeraj še jasna vsebina srečanja. Pokrajinski sindikati Cgil, Cisl in Uil zadevo še proučujejo in ni izključeno, da bodo pred tem sklikovno konferenco. Kaže pa, da bo v ponedeljek vsekakor tiskovna konferenca enotnega sindikalnega predstavninstva zaposlenih v škedenjski železarni Rsu. V tovarni je namreč ozračje zelo napeto, saj so delavci domala izčrpani zaradi položaja, ki postaja iz dneva v dan vedno bolj nevzdržen. Zaprtje železarne se namreč približuje, o bodočnosti tistega območja in o prihodno-

sti delavcev pa ni bilo v zadnjem času več govora.

Kot smo poročali, so namreč predstavniki deželne in lokalnih uprav v začetku decembra sestavili dokument o spremembji namembnosti železarne in prihodnosti območja pri Škedenju. Od takrat se ni nič zgodilo do marca, ko se je omizje spet sestalo in odločilo, da bodo v aprilu vendar sestavili dokončni dokument. To bo podlaga za nadaljevanje postopka na pristojnem ministrstvu. Najtrši orek predstavlja zdaj vsekakor stališče predsednice Pristaniške oblasti Marine Monassi. Ta zatrjuje, da mora postati območje železarne, ki je na morju in je državna domena, v pristaniške namene, medtem ko v bistvu vsi ostali dejavniki soglašajo, da je treba območje železarne nameniti za industrijske dejavnosti.

A.G.

NŠK - Po zaprtju Odseka za zgodovino

Generalni konzul sprejel sindikat USB

Generalni konzul Republike Slovenije v Trstu Dimitrij Rupel je v torek sprejel predstavnika sindikalne organizacije USB, in sicer koordinatorja Fabrizia Gianollo ter uslužbenca Narodne in študijske knjižnice (NŠK) Sandija Volka. Sindikat je generalnemu konzulu predstavil svoje stališče v zvezi s krizno situacijo NŠK, še posebej kar zadeva odločitev upravnega odbora, da iz varnostnih razlogov zapre prostor Odseka za zgodovino (OZ).

Sindikalna predstavnika sta poučarila, da je način zaprtja – do njega je dobesedno prišlo iz dneva in dan – povzročil občutne probleme obiskovalcem in lastnikom gradiva, zaupanega odseku. Celotna zadeva pa je po njunem mnenju pomenila popolno razvrednotenje strokovnosti osebja, zaposlenega na OZ. Poleg tega sta predstavnika sindikata podčrtala, da je po zaprtju gradivo OZ, ki predstavlja neprecenljivo kulturno bogastvo, sedaj popolnoma zapuščeno in nenadzorovano ter da je zaradi tega izpostavljeno več-

ji nevarnosti, da pride do škode, tudi nepopravljive. Spričo takega stanja sta predstavnika izrazila svoje pomisleke in zaskrbljenost nad ukrepi upravnega odbora, katerih edini rezultat je zaenkrat zaprtje OZ in nedostopnost njegovega gradiva, kar vzbuja velike skrbi tudi glede nadaljevanja knjižničarske dejavnosti. Ob upoštevanju velikih finančnih težav, ki jih NŠK prestaja zaradi zamud italijanske države pri izplačevanju denarnih prispevkov, sindikat ugotavlja, da se zdijo logike, ki vodijo upravnemu odboru, povsem neprimerne za zagotovitev obstoja in razvoja kulturne ustanove primarnega pomena (in to ne le za slovensko manjšino v Italiji). Generalnemu konzulu sta tudi izročila kratek opomnik o stanju NŠK, s prošnjo, naj ga posreduje pristojnim ministrom Republike Slovenije.

Rupel je izrazil globoko zaskrbljenost nad stanjem NŠK ter prepričano pripravljenost, da se v mejah svojih pristojnosti in pooblastil aktivira za to, da pride do razčiščenja.

Gost dim iz pražarne

Po osapski dolini se je včeraj zgodaj popoldne valil gost in zaudarjajoč dim, ki je povzročil nekaj preplaha. V resnici pa ni šlo za pravi požar. Dim se je širil iz pražarne podjetja Amigos Caffe v industrijski coni pri Orehu, točneje na Solinski cesti št. 3. Iz podjetja so okrog 14.30 poklicali gasilce, ki so bili kmalu uspešni. V samem podjetju so takoj po gasilski intervenciji povedali, da se je zamašila večja cev ter da so gasilci hitro odpravili težave. Tehniki naj bi nazadnje pregledali cevi v sredo. Gasilci so nato pojasnili, da se je v pražarni zamašila cev sistema za prečiščevanje emisijs, po gasenju so jo odmašili.

Motociklist na tleh

V trčenju v nevarnem ovinku na Cesti za Bazovico (med križiščem na Zgornjem ključu in sinhronom) se je včeraj okrog 8. ure poškodoval motociklist. Z rešilcem ga je služba 118 odpeljala v katinarsko bolnišnico, močno se je udaril v razne dele telesa. Jutranji promet je bil zaradi nesreče obremenjen, na priorišču je bila tržaška občinska policija.

MLADI IN NASILJE - Pogovor s psihologoma slovenske socio-psihopedagoške službe

Otroci, ki kopijo jezo in posnemajo odrasle

Pogosto imajo v novicah iz crne krolike glavno vlogo najstniki. Nazadnje se je na primer zgodil odmervni zločin v okolici Vidma, katerega okoliščine sicer še niso jasne. V Trstu je policija pred dnevi prijela mladoletne člane roparske tolpe, pred meseci pa mladoletnike, ki so po mestu nadlegovali starejše osebe. Fizično in psihično nasilje (v bolj ali manj blagih oblikah) je doma tudi v šolah, med samimi mladimi - tako danes kot v preteklosti. Ne da bi se spuščali v posamezne primere, smo se s nasilju med mladimi pogovorili s psihologoma slovenske socio-psihopedagoške službe. Maria Antonella Celea in Luciano Lippolis (tretja psihologinja je Antonietta Brunelli) sta razložila, da se za agresivnostjo skriva cela paleta dejavnikov. Pomembno mesto zasedajo seveda slabí zgledi in vzgoja (naj bo to »politika trde roke« ali pa pretirana popustljivost), pa tudi pomanjkanje komunikacije.

»Na podlagi znanstvenih raziskav so pred 20-30 leti določili, da je nasilje multidimenzionalen pojav. Pri tem imata pomembno vlogo družinsko okolje in družinsko pojmovanje nasilja ter spoštovanja do drugih,« pravi Luciano Lippolis. Pomemben je model, ki ga otrok doživlja v družini, začenši z vprašanjem, ali otrok doma doživlja nasilje. Slog in cilji vzgoje močno pogojujejo otrokovko osebnost. »Ko mora otrok absolutno ubogati neko avtoriteto, je načeloma zelo ponjen in pasiven, v sebi pa kopici veliko količino potlačene jeze. Morebitne nasilne vzgojne metode (tudi izzivanje, zaničevanje ali zasmehovanje) puščijo v otroku globoko sled. To bo zanj edini uspešen model v življenju, držal se ga bo in ga posredoval drugim,« meni Lippolis.

Maria Antonella Celea pa opozarja, da so danes po drugi strani zelo aktualni problemi, povezani s pomanjkanjem avtoritete: »V zadnjem obdobju opazamo, da imajo starši v povprečju malo moči in da jih otroci ne ubogajo. Starši jim prveč dovolijo in jim ne postavljajo mej. To zelo vpliva na otroka, še posebno v puberteti in adolescenci. Njegova osebnost bo šibka; nasilni otroci oz. mladostniki pa so v resnici zelo šibki.« Lippolis poudarja, da zanemarjeni otroci doživljajo svojo osamljenost kot svobodo, ki pa v njih povzroča ogromno

Psihologa Maria Antonella Celea in Luciano Lippolis

se zavedajo, kaj kdo čuti. To je dobra preventiva, ki jo zaenkrat v dogovoru s šolami uporabljamo samo v skrajnih primerih, čeprav bi bila primerna v širšem obsegu.« V skupini se psihološko šibki posamezniki okrepijo in v varni družbi zaničujejo svoje žrtve. Le-te pa doživeto nasilje zamolčijo, ker v njem vidijo svoj neuspeh. Lipolis omenja, da se žrtev počuti krivo, ta občutek pa preprečuje uspešno reševanje težav v življenju: »Negotovost in negativna samopodoba se večata, otrok vse skupaj potontraji in to ga blokira. Nekdo ga mora poslušati in mu razložiti, da je v resnici nedolžen. Najhujje je, ko prevlada molk.« »Starši poslušajo svoje otroke in so jim na razpolago. Včasih morajo ugasniti televizor in računalnik ter se pogovarjati. Za ene je to normalno, za druge pa ne,« pravi dr. Celea.

Vsi ti problemi se rešujejo na 360 stopinj - v družini, v šoli, pri zunajšolskih dejavnostih in ob potrebi s specialisti. Koristne informacije dobimo na raznih spletnih straneh, kot sta www.minori.it in www.cismai.org. (af)

Harfistka GM Paola Gregorič prejela prvo absolutno nagrado na mednarodnem tekmovanju v Trevisu

Na Glasbeni matici v Trstu praznujejo nov uspeh, s katerim se je dejaven oddelek za harfo prof. Tatiane Donis ponovno postavlja v ospredje. Že večkratna nagrajenka na raznih državnih in mednarodnih tekmovanjih Paola Gregorič je prejela namreč prvo absolutno nagrado na 5. izvedbi Mednarodnega tekmovanja »Giovani Musicisti - Citta di Treviso«, ki ga prireja Glasbena akademija »Studio Musica« iz Trevisa. Dvanajstletna harfistka je bila deležna posebne pohvale, saj je izvedla program koncertnih skladb Tournaire in Godefroida, ki so jih drugi kandidati igrali v višjih starostnih kategorijah. (rop)

VOLITVE - Obisk v spremstvu Stefana Ukmarpa SSk: Debora Serracchiani zasluži zaupanje Slovencev

Debora Serracchiani zasluži zaupanje in torej glas vseh slovenskih volivcev, je bilo slišati med včerajšnjim obiskom Debore Serracchiani na sedežu Slovenske skupnosti. Predsedniška kandidatka leve sredine, ki je prišla na srečanje v spremstvu slovenskega kandidata Demokratske stranke Stefana Ukmarpa, je predstavila svoj program, kandidati slovenske stran-

ke (foto Kroma) pa svoje poglede na aktualna vprašanja.

Gostja je izpostavila, da leva sredina na teh volitvah edina izpostavlja specifiko ter odprtva vprašanja slovenske manjšine. Slednja nikakor ne more biti zadovoljna s petletnim delovanjem desnosredinske deželne vlade predsednika Renza Tonda, je pristavila Serrachianijeva.

Srečanje z vodjo Lige Robertom Maronijem

Severna liga bo drevi gostila svojega voditelja Roberta Maronija, ki je tudi predsednik Dežele Lombardije. Srečanje je najaavljenzo za 21. uro v hotelu NH (bivši Jolly) na Korzu Cavour. Navzoči bodo voditelji in kandidati Lige.

Bandelli se sooča z novim gibanjem

Kandidat gibanja Un'Altra Regione za predsednika Furlanije-Julijanske krajine Franco Bandelli se bo danes v volilnih programih soočal s predstavniki novoustanovljenega gibanja Libera civiltà. Srečanje, ki je odprtvo za javnost, bo ob 12. uri v hotelu Ai Duchi.

Program kandidata Roberta Dipiazze

Nekdanji župan Roberto Dipiazza, ki kandidira na Tondovi občanski listi, bo danes ob 11. uri v hotelu Urban predstavil svoj volilni program.

Del srbske skupnosti podpira Tonda

Združenje italijanskih reformistov in socialistov prireja danes ob 9.15 v hotelu Savoia prireditev v podporo Renzu Tondu, na kateri bosta imela glavno besedo kandidat na občanski listi Ilij Janković in poslanec srbske socialistične stranke Petar Skundrić. Navzoča bosta Tondo in poslanka Stefania Craxi.

Senatorka Puppato o okoljskih vprašanjih

Senatorka Demokratske stranke Laura Puppato bo danes ob 17.30 v »gazebu« DS na Borzem trgu govorila o aktualnih okoljskih problemih. Navzoči bodo Francesco Russo, Maria Monteleone in Ciriaco Saul.

V Nabrežini Gabrovec, Peric in Ukmari

Jus Nabrežina prireja jutri ob 18. uri v dvorani SKD Igo Gruden srečanje z Igorjem Gabrovcem, Davidejem Pericem in Stefanom Ukmarmjem. Govor bo predvsem o jusu in srenjah.

VOLITVE - Predsedniški kandidat Saverio Galluccio Zbiranje (samo)kandidatur na spletu Gibanja 5 zvezd

Gibanje 5 zvezd polaga veliko pozornost spletu, ki je po njegovem mnenju odlično sredstvo za uveljavitev demokratičnega soobčenja v Gibanju ter družbi na sploh. Zaradi tega se bo predsedniški kandidat Saverio Galluccio (na sliki Kroma skupaj s tržaškim občinskim svetnikom Stefanom Patuanellijem) obrnil na obi-

skovalce spleta za evidentiranje kandidatov in kandidat za vodilna mesta v deželni upravi.

Vsakdo se bo lahko kandidiral in predstavil svoje reference preko naslova elektronske pošte selezione@fvg5stelle.it. Takšno evidentiranje kandidatov bo možno od prihodnjega ponedeljka do nedelje, 21.aprila opolnoči.

PASAŽA TERGESTEO - Včeraj predali namenu novo poslovalnico

Enel uvedel dvojezičnost

Italijanski energetski velikan Enel je novo izpostavilo včeraj dopoldne odprl tudi v Trstu; inovativno in tehnološko opremljeni prostori so v pasaži Tergesteo. Otvoritev nove Enelove poslovalnice se je udeležilo veliko eminentnih gostov iz sveta politike in gospodarstva, prostoročje pa je blagoslovil generalni vikar tržaške škofije msgr Pier Emilio Salvadè.

Odprije novih poslovnih prostorov, ki se raztezajo na 450 kvadratnih metrov površine, je pozdravil Gianfilippo Mancini, Enelov direktor za energetsko upravljanje in italijanski trg, ki je župan Robert Cosoliniju in podpredsedniku Pokrajine Igorju Dolencu predstavil tehnoške novosti. Ob vhodnih vratih bodo stranke videle moderen sistem, ki jim bo pomagal izbrati pravega svetovalca. Pohvalno je tudi, da bo prednost imelo osebe s posebnimi potrebami in nosečnico. Pri enem okencu bodo stranke lahko dobile tudi simultane prevode vseh Enelovih storitev - podjetje ponuja prevode v kar 13 jezikov (slo-

venščina, angleščina, francoščina, nemščina, španščina, arabščina, kitajščina in hrvaški, albanski, srbski in ruski jezik). Največja novost celotne Enelove izpostavje pa je - vsaj kar se nas Slovencev tiče - da so vse osnovne informacije na vetrinah poslovalnice napisane dvojezično, in sicer v italijanščini in slovenščini. V središču Trsta, v neposredni bližini kulturnega hrama Verdi, lahko beremo slovenske besede, kar je vsekakor dober pokazatelj odprtosti v podjetju Enel, ki ceni dvojezičnost nekega teritorija.

Na otvoritvi smo tudi slišali, da bodo strankam odgovarjali 4 svetovalci, ki bodo med drugim postregli tudi z novostmi na področju energetske učinkovitosti. Slišali smo tudi, da ima naša regija nekaj več kot 570 tisoč Enelovih strank, in tržaški pokrajini pa se je za to energetsko podjetje odločilo 33 tisoč uporabnikov. Nove Enelove pisarne v Trstu bodo odprte od ponedeljka do četrtka med 8.30 in 15. uro, ob petkih pa do 12.30. (sc)

Včerajšnje odprtje nove poslovalnice Enel v centru Trsta

KROMA

PREDSTAVITEV - Knjiga Meje in misije v italijanščini

O slovensko-hrvaški meji v Istri

Na tržaški predstavitev avtor Samo Kristen in zgodovinarji razmišljali o vprašanju, ki je še pogojevalo pristop KHrvaške v EU

Udeleženci predstavitve in debate v knjigarni Minerva

KROMA

SLOVENSKI KLUB - Razprava o aktualni temi v Sloveniji in svetu

Povsod veje upornost

Pisatelja Dušan Jelinčič in Robert Šabec razmišljala o temah, ki jih obravnavata v najnovejših knjigah

Občutljivost do sodobnih krvic nedvomno veže pisatelja, ki sta si na videzno zelo različna. Dušana Jelinčič in Roberta Šabca pa združuje tudi uporniški pisateljski prizvok. Ta je zaznaven predvsem v zadnjih dveh knjižnih delih gostov večera v Slovenskem klubu z naslovom Uprimo se! Od Slovenije do Afrike.

Slovenija in Afrika sta si zemljepisno zelo oddaljeni, vendar se v obeh okoljih zaznava potreba po pravičnosti, svobodi in resnici. Šabec je v svojem knjižnem prvencu postavil v ospredje domače zgodbe, ki se naslanjajo na zabludo trenutne slovenske nemoralne družbe. Jelinčič se v zanj ne običajnem afriškem okolju pa prav tako spopada z etiko, ki jo v ozadju narekuje Chomskijevo svarilo pred svetovnimi krivimi.

Jelinčičev roman Nocoj bom ubil Chomskega in Šabčeva zbirka kratkih zgodb Rdeča pošast sta torej predvsem deli z družbeno-političnim pričihom, kjer sta prevlada kapitalizma in globalizacijo že zdavnaj začrtali usodo nemočnih junakov. Kljub temu, da so zgodbe obeh avtorjev vpete v različne dimenzije, tako zemljepisne kot socialne, se v njih izkazuje želja po uporu.

Jelinčič in Šabec med pogovorom s Petrom Verčem

Marca leta 1943 je istrski diplomat Dragovan Šepić v Londonu izdelal elaborat z naslovom Jadransko vprašanje, v katerem je znotraj okvira jugoslovanskih ozemeljskih teženj do Italije začetal hrvaške ozemeljske zahteve. Na Jadranu in istrskem polotoku je bila med Slovenci in Hrvati prvič potegnjena meja. V knjigi Meje in misije: dileme slovensko-hrvaške razmejitve v Istri v vojaškem, političnem, diplomatskem in obveščevalnem metežu II. svetovne vojne (Ljubljana 2006), ki je pred kratkim izšla v italijanskem prejemanju prevodu v sozaložbi Mladika, Društvo 2000 in Inštitut za narodnoščna vprašanja v Ljubljani, Samo Kristen poglobljeno in razčlenjeno opisuje to začetno obdobje »interne razmejitve« v Istri.

Predstavitev knjige Confini e Missioni je potekala v torek v tržaški knjigarni Minerva v priredbi založbe Mladika v sodelovanju z Deželnim inštitutom FJK za zgodovino odporniškega gibanja. O svoji izvirni studiji je spregovoril sam avtor Samo Kristen, raziskovalec INV. Prisotnim je podal večplastnost vsebine knjige in razložil potek svojega raziskovalnega dela. Knjiga nudi tudi marsikatero iztočnico za aktualni razmislek o ne vedno lahkih odnosih med Slovenijo in Hrvaško. Kot je povedal zgodovinar Stefano Lusa, je prejšnji teden državni zbor Republike Slovenije ratificiral hrvaško pristopno pogodbo z Evropsko unijo in to po približno dvajsetih letih neizmernih kregarij zaradi poteka meje, ki so se stopnjevale do take mere, da je zadela zabolila evropsko razsežnost.

Monica Rebeschini, raziskovalka Univerze na Primorskem, je uokvirila pomen italijanskega prevoda dela in podarila njegovo vlogo v zgodovinopisu. Spregovorili zgodovinar Aleksej Kalc, ki je prisotnim podrobnejše pričkal pomen in delovanje Jugoslovenskega odbora v Italiji. Ta zaseda pomembno mesto v knjigi, saj je bil osrednji politični organ slovenske in hrvaške manjšine pod Italijo in je torej v štiridesetih letih prejšnjega stoletja odigral ključno vlogo. Na torkovi predstavitev knjige, katero je povezovala urednica založbe Mladika Nadia Roncelli, so tako obelodanili številne polegle, ki jih odpira to poglavje naše pretekle zgodovine. (vpa)

Kaj delajo kandidati za izpostavljenje azbestu?

Na Pomorski postaji bo danes dopoldne redna skupščina deželnega združenja izpostavljenih azbestu AEA. Prireditelji vabijo kandidate na prihodnjih deželnih volitvah, da po končani skupščini (predvidoma ob 11.15) iznesejo lastne predloge za rešitev težav mnogih izpostavljenih azbestu, ki še niso prejeli odgovora na lastne zahteve.

Predstavitev filma Viva la libertà

V Novinarskem krožku (Korzo Italia št. 13) bo danes ob 16. uri tiskovna konferenca, na kateri bosta režiser Roberto Andò in kritik Mario De Luyc predstavila film Viva la libertà, ki ga bodo drevi ob 20.30 tudi predvajali v kinu Ariston (Drevored Romolo Gessi št. 14). Pobudo prireja Novinarski krožek v sodelovanju z raziskovalnim centrom la Cappella Underground in kinom Ariston.

Voci predstavi knjige Micheleja Zacchigne

V knjigarni Lovat (Drevored XX. septembra) bo danes ob 18. uri javno srečanje z Marinom Voccijem. Voci bo predstavil publikacijo Micheleja Zacchigne »Piccolo elogio della non appartenenza. Una storia istriana« (založnik Nonostante). Vstop je prost.

Konec tedna pobuda »Mare Nordest«

Jutri in v nedeljo bo v Trstu potekala druga izvedba pobude »Mare Nordest«, ki jo bo priredilo tržaško športno združenje Trieste Sommersa Diving na območju med Pomorsko postajo, Ponterosom in starim jezom. Namen združenja, ki so ga ustanovili leta 2002 za promocijo morskega parka v Tržaškem zalivu, je ovrednotiti morsko oziroma podmorsko okolje v miramarškem rezervatu. Pobuda »Mare Nordest« je namenjena za potapljače in ljubitelje morja iz dežele FJK, Slovenije, Avstrije in Hrvaške. V tem okviru bo konec tedna vrsta prireditve, tudi za otroke tržaških osnovnih šol, ki bodo obiskali akvarij in sodelovali pri natelčaju glede čiščenja morja. Zmagovalce bo v nedeljo nagradila Partricia Maiorca. Med pobudami bosta tudi čiščenje kanala pri Ponterosu, za kar bodo poskrbeli nekateri potapljači, in natečaj za najlepšo podmorsko sliko.

Državni posvet delegatov FAI

V dvorani Tripovich (Trg Santos št. 1) bo danes ob 17. uri javni del 17. državnega posvetu delegatov italijanskega sklada za okolje FAI. Posvet je namenjen analizi in predlogom za ovrednotenje ozemelja, spomenikov, umetnosti in narave. Zasedanje bosta uvedla deželna predsednica FAI Tiziana Sandrinelli in tržaški župan Roberto Cosolini, temu pa bo sledilo poročilo državnega predsednika FAI Andree Carandinija. Kasnejšo razpravo bo odprl kandidat za deželnega predsednika FJK Renzo Tondo, nato bodo govorili številni javni upravitelji iz različnih italijanskih dežel, med katerimi bo tudi predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat. Posvet bo zaključil podtajnik na ministrstvu za kulturne dobrine in kulturne dejavnosti Roberto Cecchi.

GLASBA - Koncertna sezona tržaškega Chamber Music

Odličen začetek z oktetom G. Mahler Jugendorchestra

V elitnem oktetu nastopa tudi slovenska čelistka Maruša Bogataj

Blagor mladim glasbenikom, ki so imeli dovolj talenta in odlične pedagoge: najboljši se vsako leto potegujejo za prestižno članstvo v Gustav Mahler Jugendorchesteru, ansamblu, ki ga je Claudio Abbado ustanovil leta 1986, ko je bila Evropa še razdeljena na dva bloka, veliki umetnik pa je s svojo pobudo želel podirati meje in povezati najboljšo evropsko mladino. Pod njegovim vodstvom in s sodelovanjem vrhunskih dirigentov je orkester postal ansambel, ki je prava paša za oči in ušesa.

V Trstu smo GMJO vsaj enkrat poslušali v gledališču Verdi, ko nam je pod Abbadowim vodstvom podaril nepozabno izvedbo Mahlerjeve 7. simfonije, društvo Chamber Music pa je za otvoritev svojega Komornega salona povabilo delček čudovitega orkestra, oktet, ki se je rodil iz želege po komornem muziciranju, žlahtni dejavnosti, ki dopoljuje in nadgrajuje izkušnje v orkestru.

Med srečnimi, ki mužicirajo v prekrasnih pogojih, je tudi slovenska čelistka Maruša Bogataj, ki je v domovini študirala z Zdenko Kristl - Marinič, Cirilom Škerjancem in Milošem Mlejnikom: odlična glasbenica je najprej nastopila v ženskem triu, ki je otvoril koncert s Triom v D-Duru op.9 št.2 Ludwigova van Beethovna. Violinistka Diana Tishchenko in violistka Marie-Louise de Jong sta s slovensko čelistko oblikovali elegantno in obenem mladostniško svežo interpretacijo, v kateri smo lahko občudovali tehnično dovršenost in zlitijski deklet. Čeprav so godalke še zelo mlade (rojene med letoma 1990 in 1992), že lepo obvladajo umetnost faziranja in skrivenosti komorne igre: mlad je bil tudi Beethoven, ko je spisal godalni trio, ki je še močno vezan na klasično tradicijo in le občasno zadrti z nemiri, ki oplaja poznejša Beethovnova dela. Vez med skladbama na programu je bila dvojna: obe sta komponista spisala, ko sta bila stara sedemindvajset let, Beethovnov Trio

pa je nastal, ko se je Schubert komaj rodil.

Oktet v F-Duru D803 spada v poslednje obdobje dunajskega poeta, ki je v svoji glasbi spojil globoko nostalgijsko svoje duše z lagodnostjo dunajskega sloga; sestav je dokaj originalen, zato tudi redek, kajti poleg petih godal v ženskih rokah (Diana Tishchenko in Saskia Otto violinistki, Marie-Louise de Jong viola, Maruša Bogataj čelo in Ana Cordova Andres Kontrabas) nastopata dva pihalca-klarinjetist Herbert Hackl in fagotist Mathis Kasper Stier ter hornist Alberto Menendez Escribano. Neizčrpna Schubertova fantazija nam v šeststavnem oktetu natres reš bogate suggestije: od skoraj operno-romantičnega uvoda, ki bo v marsičem navdihih Carla Marija von Webra, skozi barvni kaleidoskop, ki spaja značilnosti posameznih glasbil v prekrasnega sozvočja. Bolj intimni pogovori med godalci se ojačajo in zažarijo z doprinosom pihalcev, ki so kar tekmovali v tankočutnem in toplem faziranju. Mladostniški zanos je še posebno izstopal v tretjem stavku, bolj čustveni odtenki pa so obarvali prelep Andante z variacijami. Podajanje tem med violino in klarinetom, med rogom in violo, je bilo obenem ljubezni spogledovanje in preseganje partiture, ki je zaživel s sijem in virtuoznostjo mladih umetnikov.

Umetniški vodja društva Chamber Music Fedra Florit se je pred koncertom zahvalila prefinknji Francesci Adelaide Garufi, ki je dala na razpolago lepo, a tokrat res pretesno dvorano (mnogi ljubitelji glasbe so morali domov zaradi po-manjkanja prostora), kajti koncerne naj bi gostila dvorana Victor De Sabata v gledališču Verdi, ki je bila tokrat žal zasedena. Mahler Jugend Ensemble je požel navdušene aplavze in se zahvalil s kratkim dodatkom, utrinkom zadnjega stavka Schubertovega okteteta; koncert je posnela tudi RAI-Radio Trst A, ki ga bo kmalu predvajal, naslednji koncert Komornega salona pa bo 22.aprila v Mali dvorani gledališča Verdi.

Katja Kralj

RECENZIJA - D. Jelinčič - Nocoj bom ubil Chomskega

Roman poln dinamike

Chomsky v romanu igra vlogo osrednjega prikritega junaka ali bolje protagonista v senci

Nocoj bom ubil Chomskega

Dušan Jelinčič, Založba Sanje, Ljubljana, 2012

Zadnjemu romanu pisatelja Dušana Jelinčiča s skoraj filmskim naslovom Nocoj bom ubil Chomskega po-manjkanja dinamike prav gotovo ne gre očitati. Zgodba se odvija na dveh celinah, v Evropi in Afriki, v štirih državah, izvorni, Franciji, Sieri Leone in Senegal, v delu pa se prepleta več romanesknih žanrov: razvojni, družbeni, pustolovski, socialni, ljubezenski...

Jelinčič tudi v svojem zadnjem romanu ostaja zvest svojemu dosedanjemu pisanju in tudi tokratnega protagonista postavi v ekstremno, skrajno napeto, dramatično življenjsko situacijo. Skozi paradoksalno življenjsko zgodbo odražajočega Denisa, študenta medicine, ki želi oditi v Afriko, da bi tam zdravil bolnike, a v iskanju lastne identitete zaide med legionarje in na svojih pohodih namesto ozdravljenih za sabo pušča opustošenja, smrt, bedo in nasilje, pisatelj spregovori o socialni nepravičnosti, o brezkompromisnem izkorisčanju šibkih, o univerzalni genaracijski stiski, ki smo ji nenazadnje (še kako) priča tudi danes. Kanibalizem, ki se ga avtor poslužuje v romanu, ne služi le kot značilnost tako imenovanih »primativnih« družb, temveč se, morebiti v nekoliko sofisticirani (neo)preobleki, prej kaže kot metoda in cilj izkorisča-

Dušan Jelinčič
na nedavni predstavitev
romana Nocoj bom
ubil Chomskega

KROMA

nja, ki mu je s strani »razvitih«, modernih zahodnih družb podprtven zajeten del vsega preostalega sveta. Kravne besede Jezusa, ki jih Jelinčič povzema iz Evangelija po Mateju, da »nisem prišel, da bi prinesel mir, temveč meč«, tako razkrivajo vsebinski temelj, na katerem pisatelj domiselnno gradi svojo pripoved. V tem svetu ideali padajo eden za drugim, in potreba po umoru Chomskega se izkaže kot (žal) edina, groteskna, a nujna posledica totalitarno neoliberalne in (neo)kolonialne, globalne ideologije. Chomsky v romanu igra vlogo osrednjega prikritega junaka ali bolje protagonisti v senci in služi kot metafora oziroma ikona ali bolje perso-

nifikacija skupke celotne plejade odporu proti krivicam ter zločinom, ki se dogajajo v imenu vseobčega izkorisčanja in prekomernega kopiranja kapitala zaradi kapitala samega. Zadnji roman Dušana Jelinčiča poseduje močan pečat avtorjevega lastnega dojemanja in doživljanja sveta Afrike, predvsem pa izpričuje več kot le šepec avtobiografske socialno-politične angažiranosti pisatelja samega. V kolikor Chomsky v svojih teoretskih spisih zahteva človeka akcije, pa delo Nocoj bom ubil Chomskega zahteva predvsem vseskozi angažiranega bralca in to od samega začetka pa vse do (srečnega) konca.

Roša

KULTURA

SSG - V telovadnici na Ljesah

Burundanga nočoj v Benečiji

»Jordi Galceran je dramatik, ki je scela iz našega sveta. V tem imajo učinkoviti napitki in droge zelo pomembno mesto, ponekod celo pomembnejše od ljubezni. A Galceranova komedija burundango spremno postavi v vlogo, sorodno tisti, ki jo ima pri starem Machiavelliju mandragola: z njenim posredovanjem se bo pokazalo nekaj, kar je bilo že vseskoč tu, a je ostajalo skrito, morda tudi samo napol resnično in to je prav toliko naravno, kot je tudi čarobno in magično: ljubezen.« tako je napisala umetniški vodja SSG Diana Koloini o katalonski komediji Burundanga, ki jo je Slovensko stalno gledališče uprizorilo v režiji Nenni Delmestre. Slovenska uprizoritev prvič predstavlja slovenski in italijanski publiki besedilo uspešnega sodobnega dramatika, ki govori o ljubezni in o terorizmu. Bizarna kombinacija deluje na humoristični niti in s pomočjo droge, ki se imenuje prav »burundanga«. Njen učinek naj bi koristil mladi Berti, ki bi se želela prepričati, da jo njen izbranec resnično ljubi; napitek resnice pa ima v tem primeru stranksi učinek, saj Manel potrdi svoja čustva, a razkrije tudi, da je član baskovske teroristične organizacije. Ta je samo začetek vrste dogodivščin in smešnih zapletov, ki se dogajajo v stanovanju Berte in njene sostanovalke Silvie, kjer se znajdet tudi neroden tovarš Gorka in njegov - spretnejši - ugrabljenc.

V živahni kriminalni nastopajo člani umetniškega ansambla SSG Tjaša Hrovat, Romeo Grebenšek, Primož Forste in Vladimir Jurc ter gostja Anja Drnovšek.

Predstava bo noč ob 20.30 obiskala tudi abonente in občinstvo v Benečiji, ki si bodo lahko ogledali zabavno, mediteransko obarvanjo komedijo na odru telovadnice na Ljesah. Enkratna ponovitev bo opremljena z italijanskimi nadnapisi.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

Specter at the Feast

Black Rebel Motorcycle Club
Garage rock, shoegaze
Abstract Dragon, 2013

Ocena: ★★★★★

Skupina Black Rebel Motorcycle Club je že vrsto let ena izmed vidnih predstavnici tistega garage rocka, pomešanega s psihedeličnimi melodijami in shoegaze distorzijami kitar. Že od daljnega leta 2001, ko je izšel istoimenski prvenec, je sound benda zaznamovala izredna rokerska energija s stalno prisotnim kančkom melanholijske. V novi plošči Specter at the Feast, ki je izšla pred mesecem dni, je te melanholijske več kot običajno. Na to je nedvomno vplivala preminula smrt Michaela Beena, očeta basista in pevca Roberta Levon Beena, ki je že od celega začetka stal bendu ob strani in imel odločilno vlogo pri produkciji plošč. Njemu je ameriški trio, ki ga sestavlja poleg že omenjenega Roberta Levon Beena še kitarist in pevec Peter Hayes ter bobnarka Leah Shapiro, posvetil priredbo komada Let the Day Begin, uspešnico ameriškega rok benda The Call, v katerem je pokojni Been pel in igral kitaro. Na novi plošči Specter at the Feast je tudi tokrat veliko distorzij kitar in električnih klavijatur ter rokerskih sintetizatorjev zvoka, značilnih za shoegaze glasbeno zvrst, primanjkuje pa bluz-rok in folk-rok pesmi. S psihedelijo električnih klavijatur se na primer začne uvodna Fire Walker, melanholični rok se nadaljuje tudi v ganljivem komadu Returning, pesmi, kateri je absolutno treba prisluhniti na ves glas. S komandom Lullaby se fantje za trenutek spomnijo, da so zmožni tudi dobrih folk-rok komadov, sredi plošče pa je na vrsti krajši rokenrol intermezzo: najprej se pritisk dvigne s pesmijo Hate the Taste, takoj nato je na vrsti Rival, kjer je v ospredju bobnarka Shapiro, »veseli« trenutek pa zaključi najbolj razposajeni, garage komad Teenage Disease. In že smo pri koncu, ko začnejo prvi takti vesoljskega potovanja Sometimes the Light, hrapava, shoegaze skladba Sell it in še osemminutna, poslovilna Lose Yourself. Album Specter at the Feast ni ravno priporočljiv za depresivne osebe, vsem pa svetujem, naj si kalifornijski bend ogledajo v živo, njegov »zvočni zid« je namreč nekaj res nepozabnega!

GORICA - Dežela sestavila lestvico, v kratkem napoveduje še sklep

Iz sklada Pisus finančna »injekcija« za javna dela

Na goriški občini so zadovoljni. Dežela Furlanija Julijska krajina je namreč v sredo vključila Gorico med prejemnike prispevkov iz evropskega sklada Pisus (integrirani načrti za trajnostni razvoj urbanega okolja), ki skupno znašajo 18.850.000 evrov. Na razpis se je konec leta 2011 prijavilo 19 občin, le 15 prošenj pa je ustreza do pravilniku. Med temi je dežela izbrala projekte štirih občin, ki bodo deležne prispevkov: prvo mesto na lestvici je zasedel Trbiž, sledijo pa Trst, Pordenon in Gorica.

Občinska uprava Ettore Romolija se je na razpis prijavila s projektom Pisus-Let's Go Gorizia, ki predvideva vrsto javnih del, izboljšanje javnih prevozov in vrsto podbud za poživitev mestnega centra. Projekt je bil skupno vreden 8.286.370 evrov, katerim je treba pristeti še dodatna dva milijona, ki bi jih prispevali zasebni partnerji. Goriška občina je deželo zaprosila za 5.993.389 evrov, 2.278.480 evrov pa je nameravala v projekt vložiti sama. »Lestvica je bila odobrena v sredo zvečer, končna porazdelitev sredstev ni še znana. Največ bo prejel Trbiž, ki se je uvrstil na prvo mesto,« pravijo na goriški občini. Pričakovati je vsekakor, da bo Gorica prejela nekaj milijonov evrov, kar je v času suhih krav in krčenja državnih prispevkov še kako dobra novica.

Gorica je v projekt Pisus vključila obnovno trga v Podturnu, Trga Sant'Ilario in številnih mestnih ulic (4.220.000 evrov), vzdrževanje grajskega obzidja (1.669.000 evrov), ureditev parka ob gradu (250.000 evrov), popravilo igral v mestnih parkih (58.000 evrov), okrepitev sistema izposoje koles »Bike sharing« (200.000 evrov), namenitev novih parkomatov (28.750 evrov) in ureditev glavnega arhiva županstva (200.000 evrov), skupaj s Trgovinsko zbornico pa je predlagala nekaj projektov za promocijo mestnega središča, razvoj gospodarstva in brezplačno internetno povezavo. Ko bo dežela sprejela sklep o porazdelitvi razpoložljivi sredstev, bo znano, kateri izmed navedenih projektov bo oz. ne bo finančiran. Del sredstev bodo na podlagi naknadnega razpisa namenili tudi nekaterim malim in srednjim podjetjem ter drugim ustanovam, ki so se pridružili občini Gorica v projektu Let's Go.

Dežela FJK je lestvico projektov Pisus odobrila z veliko zamudo. Sprva je bilo rečeno, da bo prošnje preučila in ocenila do spomladanskih lanskega leta, postopek za se je močno zavlekel. Zaradi zamud in stalnega prestavljanja terminov so bile občine že v skrbah, saj bodo morale denar porabiti do konca prihodnjega leta, birokratski postopki za javna dela pa so običajno dolgotrajni.

Če so v Gorici zaradi uspeha dobre volje, so upravitelji občin, ki ne bodo prejeli prispevkov za obnavljanje mestnih središč in druge projekte, nekoliko manj zadovoljni. Z izločitvijo se ne nameravajo sprijaznitvi v Vidmu, kjer je župan Furo Honsell prepričan, da je želela uprava Furlanije Julijske krajine z objavo lestvice vplivati na bližajoče se deželne volitve. »To je prvi učinek dogovora med Tondom in Ioanom. Dežela je še enkrat prikrajsala naše mesto in občane, ki jih izsiljuje, ker so pred petimi leti izbrali le-vosredinskega župana in upravo,« meni Honsell, ki napoveduje, da se bo zoper izid razpisa pritožil na sodišče. Z deželne direkcije za proizvodne dejavnosti pa so nato sporocili, da bodo pred poletjem z denarjem iz drugih skladov finančirali tudi projekte, s katerimi sta se na razpis prijavili občini Videm in Maniago. (Ale)

Gorica je v projekt Pisus vključila tudi obnovno trga v Podturnu

BUMBACA

GORICA - Forum poziva ATER, naj ukrepa

Prava »odisejada«

Postopek za najem prazne trgovine ali pisarne v mestnem središču netransparenten in zapleten

Podjetje za stanovanjske gradnje ATER je lastnik številnih praznih pisarn in trgovin v goriškem mestnem središču, ki so že več let brez najemnika. To pomeni za lastnika finančno škodo, saj za prazne prostore ne prejema denarja, zato bi pričakovali, da se podjetje vneto zavzema, da bi čim prej oddalo pisarne in trgovine v najem. Predstavniki kulturnega združenja Forum za Gorico pa opozarjajo, da ni tako: ker so iskali nov sedež za svoja društvena srečanja in dejavnosti, so se prijavili na javni razpis, pri tem pa so ugotovili, da je treba biti za najem praznih nepremičnin javnega podjetja ATER pripravljeni na pravo birokratsko »odisejado«.

»Prošnjo za najem smo na podjetje prvič naslovili januarja. Pri tem smo morali predlagati tudi višino meseca najemnine, saj ni podjetje določilo nobene izklicne cene. Razpis zmanjšava seveda najboljša ponudba, šele nato pa podjetje ATER odloča, ali je predlog najemnine »primeren«,« pravi Andreja Bellavite, ki se mu postopek ne zdi

dovolj transparenten, saj bi lahko pričestnosti pri odločjanju o »primernosti« predlaganih najemnin nekoga favorizirali ali oškodovali. Predstavniki Forum, ki so se včeraj v znak protesta zbrali pred sedežem podjetja za stanovanjske gradnje na Korzu Italia, niso po vložitvi januarske prošnje prejeli nobenega odgovora, nekaj tednov kasneje pa so izvedeli, da je podjetje ATER objavilo razpis za oddajo praznih pisarn in trgovin, lestvico pa bi moralno sestaviti do 10. marca. »Prijavili smo se tudi na februarški razpis, do danes pa lestvica ni bila objavljena. Medtem je marca izšel še en razpis, preko katerega je podjetje oddajalo v najem iste nepremičnine kot februarja,« je povedal Bellavite in ocenil, da je to ravnanje absurdno, saj bodo del pisarn in trgovin verjetno oddan dobitnikom februarškega razpisa. Predstavniki Foruma dodajajo, da vlada v zvezi z dokumentacijo, ki jo je treba predstaviti skupaj s prošnjo za najem praznih nepremičnin, precejšnja zmeščjava, saj so

Protestniki pred sedežem podjetja ATER

jih uradi po 10. marcu spraševali za dodatna potrdila in izjave, ki v besedilu razpisa niso bile omenjene. »Poudariti moramo, da so bili uslužbenici zelo prijazni. Odgovore zahtevamo od direktorja podjetja Massima Liberaleja, ki je tudi podpisnik razpisa,« so zaključili predstavniki Foruma.

Luknjo so začasno pokrili

MARTINŠČINA - Zaprli pokrajinsko cesto Luknja sredi cestišča, pod njim vojaški rov

Pokrajinska cesta, ki povezuje Martinščino in Debelo Grižo, je od včeraj zaprta za promet. Na asfaltu se je namreč pojavila večja luknja, ki ogroža varnost udeležencev v prometu. Na udrtino v asfaltu, ki je široka približno 50 centimetrov, globoka pa več metrov, so tehnične urade goriške pokrajine, ki ima pristojnost nad cesto, opozorili včeraj dopoldne. Iz varnostnih razlogov so sklenili, da cesto zaprejo - zaradi tega so preusmerili tudi avtobus s šolarji -, nato pa so luknjo začasno pokrili ter obdali z rdeče-belimi stožci in trakom. Obveščeni so bili tudi

karakinjerji iz Zagraja.

»Zgleda, da je pod cesto vojaška kaverna iz prve svetovne vojne, udrli se je strop. Plast zemlje, ki ločuje cesto in rov, je bila očitno tanka. Več informacij trenutno nimašmo, saj je treba izvesti dodatna preverjanja,« nam je sinoči povedala podpredsednica pokrajine in odbornica za okolje Mara Černic, po kateri si bodo pristojni funkcionarji danes zjutraj pobliže ogledali območje in preučili, kako lahko dokončno zakrpajo luknjo. Preverili bodo, ali se cestišče ne udira tudi na drugih točkah.

DEMOKRATSKA STRANKA Waltritsch in Tondov molk

»Krajevni koordinator Ljudstva svobode zagotavlja, da bo v primeru zmage desne sredine na deželnih volitvah Gorica dobila svojega odbornika, predsedniški kandidat Renzo Tondo pa odgovarja z molkom.« Na to opozarja goriški kandidat Demokratske stranke na deželnih volitvah Aleš Waltritsch, po katerem so oblube desne sredine »prav tako zanesljive kot pred petimi leti, ko sta Valenti in Romoli prikazovala Tonda kot velikega prijatelja Goriške. Predsednik desnosredinske vlade pa je že drugič, in to edini v zgodovini FJK, obrnil hrbet Gorici, saj ni imenoval odbornika iz Posočja.« Waltritsch se sprašuje zakaj, bi se moral Tondo tokrat premisliti: »Ne udeležuje se soočanj z ostalimi kandidati in goriško publiko. Ko pa se v Gorici sreča z gospodarstveniki, na vprašanje o zastopanosti Goriške v bodočem oboru ne odgovarja. Zakaj bi morali Goričani torej verjeti pobožnim željam goriške desne sredine?« Sovodenjski krožek Demokratske stranke prireja srečanje in predstavitev kandidata Aleša Waltritscha nočjo ob 20. uri v gostilni Pri Francetu v Sovodnjah; navzoča bo slovenska poslanka Tamara Blažina.

SVOBODA, LEVICA IN EKOLOGIJA Paolo Vizintin z volivci

Kandidat stranke Svoboda, levica in ekologija (SEL) na deželnih volitvah Paolo Vizintin prireja soočanja z volivkami in volivci z namenom, da prisluhne njihovim predlogom. Srečanja bodo potekala danes, 12. aprila, ob 18. uri na turistični kmetiji Dreječ v Jamljah (Prvomajska 30), 13. aprila ob 10.30 na turistični kmetiji Mazzuchini v Romjanu (Ulica Monte Sei Busi 6), 14. aprila ob 11. uri v gostilni Primožič v Gorici (na Vialu), 17. aprila ob 18. uri pa še v gostilni pri Francetu v Sovodnjah ob Soči (Prvomajska ul. 86).

GIBANJE PETIH ZVEZD Proti »kastik in privilegijem

»Razsodba tržaškega sodišča o dopustnosti referenduma o ukinitvi doklade po zaključku mandata za deželne odbornike ponovno vzpostavlja, čeprav le deloma, enakopravnost in pravičnost. Znano je, da je deželna »kasta« samovoljno odločila drugače in tako poskušala rešiti svoje privilegije. Goriška skupina prijateljev Beppeja Grilla - kasnejše Gibanje petih zvezd - že leta 2010 zbrala podpise številnih občanov v podporo referendumu ... Po treh letih in le nekaj dneh pred volitvami nam je dano upanje, da bo v deželno upravo vstopila skupina občanov, ki bodo spremenili pravila in ukiniti privilegije,« trdi goriška glasnica gibanja, Manuela Botteghi.

Pipistrello ekipa z Ivo Boscarolom in Matevžem Lenarčičem FOTO K.M.

Isto letalo, isti pilot, nov izziv. Tako bi lahko na kratko opisali novi projekt slovenskega ekstremnega pilota Matevža Lenarčiča. Ta se po lanskoletnem drugem ekstremnem poletu okrog zemeljske oblike, ki je vključeval prelet treh oceanov, prelet Mt. Everesta, pristanek na Antarktiki in šestkratni prelet ekvatorja, s Pipistrellovim letalom Virus-SW914 tokrat odpravlja na prelet Severnega tečaja. Na pot

odhaja 19. aprila z ljubljanskega letališča. Izliv, ki si ga je zastavil, je še zahtevnejši kot prejšnji. Na Severnem tečaju namreč ne sme pristati, sicer je zgodbe konec.

»Nikdar nam ni dolgčas, ko sodelujemo z Matevžem, vedno si za nas izmisli kakšen nov glavobol. A to so sladki glavoboli. Znani smo po tem, da si cilje postavljamo visoko. Matevž nima ovir v glavi. To pa so najboljši pogoji za dober raz-

voj. Vsi skupaj se na takih izzivih veliko načimo, kar lahko apliciramo na serijsko proizvodnjo. Tudi po lanskem letu smo že nekaj ugotovitev aplicirali na naša letala, ki so prisotna po vsem svetu, tudi na severu Rusije ... Zato nam bodo podatki s tega leta dobra osnova za naše delo,« je včeraj v Ajdovščini povedal Ivo Boscarol, ustavnitelj in direktor družbe Pipistrel.

Letošnji let bo ekstremen v več pogledih: delno bo potekal tudi ponoči, preko ledeni površin ali morja in pri ekstremno nizkih temperaturah. »Na ledu se morda da pristati, poleteti z njega pa več ne. Enako velja za morje. Letalo mora delovati, sicer bo to konec zgodbe. Letalo sicer tudi plava, ima reševalno padašo, izboljšave proti poledenitvi. Prepričani smo, da bo Matevž tudi v kritičnih si-

tuacijah, če te bodo, reagiral hladnokrvno,« je optimističen Boscarol.

»Res je, pristanka ne sme biti. Če to letalo pristane na ledu, z njega ne more več poleteti. Arktika ni ravnata, kot bi pričakovali, ogromna sreča je že, da pristaneš v enem kosu,« pristavlja Lenarčič, ki morebitne neprijetnosti na poti pričakuje predvsem v povezavi z letalom in vremenom. »Že Evropa je v tem času neprjetna zaradi takšnega vremena,« odgovarja pilot na vprašanje, kateri del poti pričakuje, da bo najbolj rizičen. »Arktika je sama po sebi problematična zaradi nizkih temperatur, sedaj je tam okoli 40 stopinj Celzija pod nulo. Problem je tudi radiacijska meglja, ki se pojavi ob določenih delih, če je ravno nad letališčem, onemogoča pristanek ...«

Tudi tokrat bo let imel ekološko noto, saj bo letalo s pomočjo inštrumenta etalonometra, ki ga je razvilo ljubljansko podjetje Aerosol, nadaljevalo z merjenjem črnega ogljika oziroma onesnaženosti v ozračju, ki vpliva na taljenje ledu na Arktiki. Arktika je namreč pomemben ustvarjalec vremena, spremembe ledenega pokrova imajo lahko znaten vpliv na hitrost in smer oceanskih tokov, kar vpliva na življenje po vsem svetu, ekspedicije lahkih letal na Severnem tečaju pa so redke

Polet v 300-kilogramskem letalu, ki bo trajal tri tedne oz. en mesec bo potekal preko Evrope na Norveško, Svalbard in preko Severnega tečaja v Kanado, naprej na Novo Fundlandijo ter preko severnega Atlantika naravnost na Irsko in nazaj v Slovenijo. (km)

GORICA - »Odprta obzorja« na sedežu Pokrajinskih muzejev v Attemsovi palači

Tri slike odslej v stalni zbirk

V Attemsovi palači na Kornu so si noči odprli razstavo z naslovom »Odprta obzorja«. Razstavljenih je dvainšestdeset del številnih slovenskih likovnih umetnikov z Goriškega in s Tržaškega, ki so ustvarjali v dva desetletja, nekateri pa ustvarjajo tudi sedaj. Gre za najobsežnejši pregled te vrste, ki bo na ogled v naslednjih tednih zlasti seveda italijanskemu občinstvu, ki bo imelo na razpolago celovito ustvarjalno pahljačo, čeprav je goriška izdaja že lani odprte razstave v nekdani tržaški ribarnici skrčena na eno tretjino; obsežnih prostorov, ki bi častno sprejeli 173 slik, Pokrajinski muzeji iz Gorice enostavno ne premorejo. Poleg odmevnih in na različne načine uveljavljenih imen je tu še vrsta le Slovencem znanih slikarjev in kar nekaj takšnih, ki jih doslej nismo veliko upoštevali tudi v naši sredini.

Po vrsti so predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, upraviteljica Pokrajinskih muzejev Raffaella Sgubin, predsednik

družbe KB 1909 Boris Peric in umetnostni kritik Joško Vetrh, ki je opravil tudi goriški izbor, medtem ko je muzejski kustos Saša Quinza sledil postavitev, opozoril okrog petdeset poslušalcev na občudovanja in spoštovanja vredne stvaritve ter na njihove avtorje, ki sodijo v različne generacijske pasove in seveda različne slikarske šole. Izvajanjem je sledila tudi goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu, Sgubinova pa je opravila slovenskega generalnega konzula v Trstu, ki je bil drugače zadržan.

Slikarska dela, ki jih zbira družba KB 1909, izvirajo pa iz javnih in zasebnih arhivov (Kmečka banka, banka Monte dei Paschi di Siena) in je za petindvajset let ponudila svoj fond slovenskih avtorjev prav družbi KB 1909, Tržaška kreditna banka je imela v upravljanju dela, ki so jih po vojni uspešna podjetja kupovala od tržaških zamejskih slikarjev, in prav ta dela so šla po zlomu v Sieno ...), se z močnim simbolnim nabojem vračajo v stavbo, kjer je bila Kmečka

banka ustanovljena in se poimenuje po grofu Attemsu, ki je bil med ustanovitelji slovenskega bančnega zavoda. Zapišimo tudi, da je podprl gradnjo bližnjega Šolskega doma z naložbo v višini 50 odstotkov vrednosti. Kmečka banka je sama od vsega začetka zbirala slikarska dela, naslednica - finančna družba KB 1909 - pa je v zadnjem desetletju pospešeno bogatila svoj umetniški arhiv, ki zaobjema sedaj okrog štiristo del. Vetrh je opozoril, da nekaj po-

membrih del v zbirkah še manjka, da je goriški pregled bil pripravljen samostojno, se pravi brez Cankarjevega doma, ki je sodeloval pri tržaški pobudi. Posebej je podprt, da so bili najodličnejši ustvarjalci med obema vojnoma posredniki posoškega slikarstva v smeri Slovenije, Avstrije in Severne Evrope. Želeti je, da bo mogoče v bližnji prihodnosti predstaviti tudi vrsto mlajših slikarjev, ki so se že uveljavili na samostojnih in skupinskih razstavah.

V palači na Kornu je razstavljenih dvainšestdeset del slovenskih likovnih umetnikov z Goriškega in s Tržaškega, ki jih je zbrala družba KB 1909, izvirajo pa iz javnih in zasebnih arhivov

BUMBACA

Carlo Levetzow Lantieri

GORICA - Razstava
Vitez in gentleman iz goriške plemiške družine Lantierijev

»Bil je ponosen, pogumen, odločen, hkrati tudi ljubezniv in očetovski ter se je razdaljal družini. Dobro se je zavedal svoje vloge in še zlasti naloge, da mora za sabo pustiti dedičino kreposti, ki že dolga stoletja pripadajo njegovemu rodu.« Tako so o Carlu Levetzow Lantieriju zapisali v glasilu malteških vitezov Notizie Melitensi leta 1998 ob njegovi smrti. Ravno njegova človeška plat prihaja do izraza na razstavi, ki mu jo posvečajo palači Lantieri v Gorici v okviru vsakoletne pobude »Castelli Aperti« (Odprti gradovi) in za katero so potegnili na dan stare predmete, ki jih spremljajo spomini na preteklost rodbine. »Mestu bomo prikazali en del čudes, ki smo jih ponovno odkrili. Razstavo bomo v prihodnjih mesecih nadgradili s predmeti iz zapuščine moje babice Cleoprente,« parvi Carolina, Carlova hči. Razstavi »Il Cavaliere Gentleman« in »Visioni d'autore« avtorice Giorgie Lamesta bosta na ogled jutri med 15. in 18. uro, v nedeljo pa med 10. in 12. uro ter 14. in 18. uro; vodení obiski proti plačilu bodo mogoči vsak uro.

GORIŠKA - Čezmejni zaposlitveni sejem

Brezposelnost problem tako Slovenije kot Italije

Iskalci zaposlitve z obema strani državne meje so se imeli včeraj priložnost posvanjati o zaposlitvenih možnostih pri potencialnih delodajalcih - tako slovenskih kot italijanskih -, in to kar na enem mestu. Na drugem čezmejnem zaposlitvenem sejmu, ki je včeraj v Novi Gorici potekal v organizaciji novogoriškega zavoda za zaposlovanje skupaj z Eures Euradria, je sodelovalo trinajst slovenskih delodajalcev, enajst predstnikov partnerskih organizacij in združenj delodajalcev ter osem italijanskih razstavljalcev; med njimi so bile agencije za posredovanje dela in zaposlitev, delodajalci in delodajalska združenja. Največ zanimanja je bilo po delavcih s področja strojništva, gradbeništva, računalništva, zavarovalništva in osebnih storitev.

V Sloveniji je bilo lani po podatkih zavoda za zaposlovanje zaposlenih 417 ita-

lijanskih državljanov. Praviloma zasedajo delovna mesta višje zahtevnosti, kot so učitelji, predavatelji na šolah z italijanskim učnim jezikom, ter svetovalci, medtem ko Slovenci, ki gredo na delo v Italijo, največkrat dobijo zaposlitev v kovinski in elektroindustriji ali kot gospodinjski pomočniki. »Ne vem, zakaj je tako,« pravi Mirela Pekica, svetovalka omrežja Eures na Zavodu za zaposlovanje Slovenije.

»Tudi pri nas, ko zaposljujemo tuje iz držav, ki so kasneje stopile v EU, kot so Bolgrija, Češka, Poljska, Slovaška, večinoma zaposljujemo ljudi na pomožnih delovnih mestih, kot so gradbeni delavci, pomočniki v strežbi, v kuhinji, v kovinski industriji ... Skratka, večinoma na delovnih mestih nižje zahtevnosti. Če pa prihajajo delavci iz zahodnoevropskih držav, so večinoma na delovnih mestih višje zahtev-

nosti. Tako ugotavljamo, da je tudi v primeru, ko gredo slovenski državljeni na delo v Italijo: razporejeni so na delovna mesta nižje zahtevnosti, čeprav so tudi izjeme. Slovenski delavci so zelo dobro italijansko govorči in marsikateri naš delavec je zaključil izobraževanje čez mejo in so pri zaposlitvah enakovredni.«

»Tako v Sloveniji kot v Italiji smo v nezavidljivi situaciji, kar zadeva stopnjo brezposelnosti. Ta je še posebej visoka med mladimi. V Italiji je v zadnjem času državo zapustilo 30 tisoč mladih, ki so šli iskat dela v tujino,« opozarja Roberto Treu, predsednik Euradrie - čezmejnega partnerstva med Slovenijo in Italijo znotraj Euresa, ki je z delovanjem začelo leta 2008. Ponudba dela v Italiji je slabša za poklice, kot so referenti v pisarni s področja ekonomije in administracije, lesarski strokovnjaki, upravniki in vodstveni kadri v podjetjih, socialni delavci, politologji in komunikologi, prodajalci in poslovodje v trgovini. V primerjavi s prejšnjimi leti je opaziti tudi upad povraševanja po delavcih s področja gradbeništva in prevozništva.

Na novogoriški območni enoti Zavoda za zaposlovanje je bilo ob koncu marca prijavljenih 5.916 brezposelnih oseb, kar

je za 2 odstotka manj kot februarja. V marcu se je zaposlilo ali samozaposlilo 276 oseb, kar je 22 odstotkov več kot mesec prej. Tuji povraševanje delodajalcev po delavcih se je v marcu povečalo, prijavljenih je bilo 484 prostih delovnih mest oziroma 22 odstotkov več kot februarja. Stopnja brezposelnosti na Goriškem je skoraj 12-odstotna, slovensko povprečje je 13,6-odstotna brezposelnost. Podatka o tem, koliko ljudi iz Goriške odhaja na delo čez mejo, bodisi kot zaposleni bodisi na črno, na zavodu nimajo. »Gotovo je to socialni korektor. Veliko se jih zaposluje čez mejo predvsem sezonsko, vendar ne več toliko kot včasih. Veliko pove podatek, da se je v zadnjih letih število brezposelnih na tem območju zelo povečalo,« pravi Vesna Petric Uran, direktorica novogoriške enote Zavoda za zaposlovanje. Pa tudi družine v Italiji zaradi krize v zadnjem času vse manj najemajo gospodinjsko pomoč. V Italiji si sicer z uvedbo zakona o zaposlovanju gospodinjskih pomočnic zagotavljajo bolj nadzorovan pretok delovne sile in si prizadevajo, da bi ob uvedbi nižjih prispevkov za gospodinjstva, ki zaposlujejo družinske pomočnice, delo na črno odpravili.

Katja Munih

O energetski učinkovitosti

V malo dvorani goriškega Kulturnega doma bo danes med 14.30 in 17.40 posvet na temo evropskega projekta »Remida«, namenjenega promociji obnovljivih virov energije in izboljšanju energetske učinkovitosti v sredozemskem prostoru. Nositelj projekta je goriška pokrajina, sodelovali bodo predstavniki iz desetih partnerskih držav.

Avtomobila trčila v Vilešu

V Ulici Aquileia v Vilešu sta v sredo bili v prometno nesrečo vpleteni dve vozili. V avtomobil Ford fiesta, ki ga je upravljal 19-letni D.D. iz Dobrodo, je trčil Renault clio, v katerem sta ob 44-letnem vozniku - državljanu Senegala - sedeli še dve osebi. Nastala je materialna škoda, hudo ranjen ni bil nihče.

Novinar in bivši bančnik

Danes ob 18. uri bodo v goriški knjigarni LEG na Verdijevem korzu predstavili knjigo »L'invenzione dei soldi - Quando la finanza parla italiana« avtorjam sicer novinarja Alessandra Marza Magna; z njim se bo pogovarjal Luigi Pelli, ki je bil na čelu goriške izpostave osrednje italijanske banke.

»Enako / Drugače« v galeriji

Apriljska razstava v Mestni galeriji Nova Gorica prinaša na ogled dela kiparja Romana Makšeta. Projekt »Enako / Drugače« je narejen posebej za postavitev v novogoriški galeriji in je tako torej umeščen v prostor skladno s krožno tlorisno zasnovno prostora. Odprtje bo drevi ob 20. uri, razstava bo na ogled do 3. maja. (km)

OSLAVJE - Slavko Pahor umrl v svojem 85. letu

Za seboj je zapustil bogate sledi, delo svojih pridnih rok

V ožjem družinskem krogu so se pred nekaj dnevi že zadnjič poslovili od Slavka Pahorja, ki je za posledicami neozdravljive bolezni umrl v goriški splošni bolnišnici. Zadnjih petnajst let je živel v Kašteladi na Oslavju, po rodu pa je bil iz Sovodenja, kjer je bil rojen 6. januarja 1928. Tam je tudi obiskoval osnovno šolo in že kot otrok okusil težko breme, ki ga je Slovencem naložil fašizem.

Slavko Pahor je zrasel v zavedni družini, ki ni upognila hrbita pod udarci Ducejevega režima, tako da so bili vsi njeni člani vključeni v odporniško gibanje. Predvojno, medvojno in po vojno obdobje je pred leti v knjigi »Na razpotjih življenja« opisal Slavkov že pokojni brat Lado, na mednarodni ravni priznan zdravnik. Komaj šestnajstleten je tudi Slavko stopil v vrste partizanskega gibanja in postal kurir. Svoje medvojne dogodivščine je pred enim letom v dolgi priповedi zaupal predstavniku Zveze slovenskih kulturnih društev, pri katerem so zbirali spomine in pričevanja ljudi. Po vojni se je zaposlil pri raznih gradbenih

Slavko Pahor med pevmskimi šolarji

podjetjih, kjer je zaradi zavzetega dela postal delovodja. Še prej sta z bratom Mariom kupila velik odslužen ameriški traktor, ga popravila in z njim orala njive vseh teh, ki so ju za to prosvili. Leta 1953 se je Slavko Pahor oženil z Žitko Dornik z Oslavja, leto kasneje se jima je pridružil edini sin Marjan. Prva leta je družina živila v Podgori, pred petnajstimi leti pa so pre-

uredili hišo Dornikovih v Kašteladi in se preselili na Oslavje.

Slavko Pahor je imel umetniško žilico, ki je do izraza prišla zlasti po njegovi upokojitvi. V poklicu je spoznal razne materiale, stroje in drugo orodje, vse to pa ga je privdedlo k rezbarjenju in klesanju lesnih kipcev in drugih okrasnih predmetov. V dveh desetletjih je s svojimi leseni izdelki napolnil svoj dom. Pripravil je tudi več razstav po Goriški; naj omenimo razstave ob praznovanju sv. Valentina v Štmavru, ob odprtju športno-kulturnega središča v Pevmi in v goriškem Kulturnem domu. Za štmavrsko cerkev je izdelal velik leseni kip sv. Valentina, podobna kipa je uresničil tudi za podgorsko in sovodenjsko cerkev. Svoje lesene umetnine je rad razkazoval tudi šolski mladini in ji z navdušenjem razlagal o obdelovanju lesa.

Pokojni Slavko Pahor je bil res vnet pripovedovalec, pogrešali ga bodo prav vsi, ki so ga poznali ter občudovali tudi sad njegovega umetniškega navdiha in delo njegovih pridnih rok. (vip)

GORICA - V nedeljo Stracanina

Pasji pohod

Organizatorji pričakujejo visoko število udeležencev iz Goriške in okolice

Goriško mestno središče bo v nedeljo, 14. aprila, ponovno poživil pasji pohod Stracanina, ki ga prirejata podjetja Modica im Go idea in sodelovanju z združenjem Cinofiliamo, številnimi sponzorji ter s pokroviteljstvom goriške občine in pokrajine. Ljubitelji psov in njihovi štirinožci se bodo zbrali ob 10. uri na Trgu Sv. Antona, pohod pa se bo začel ob 11. uri. Vpisina znaša 5 evrov, organizatorji pa so poskrbeli za številna presenečenja in nagrade. Proga, po kateri se bodo odpravili go-

spodarji s svojimi štirinožci, se bo začela na Trgu Sv. Antona, nadaljevala po Trgu Cavour, Raštelu, Travniku, ulicah Roma in Crispi, po Korzu Verdi ter ulicah Garibaldi in Mazzini, od koder bo zavila proti trgom Cavour in Sv. Antonu, kjer se bo zaključila. Med pohodom se bodo lahko psički udeležili različnih vaj, najboljše pa bodo po zaključku nagradili. Na Trgu Sv. Antona bodo namestili tudi stojnice trgovin za živali, ob koncu prireditve pa bodo udeležencem ponudili kosilo.

Predsednik Euradrie Roberto Treu (z leve) in direktorica novogoriške območne službe Zavoda za zaposlovanje, Vesna Petric Uran (levo), iskalci zaposlitve (spodaj)

FOTO K.M.

FINCANTIERI Kjer so nekoč živeli samski delavci, bo novi sedež družbe

Na območje 10 tisoč kv. metrov v Pančanu, kjer so v času bratov Cosulich in ustanavljanja ladjedelnice bila bivališča samskih delavcev (t.i. Albergo operai), se bo z začetkom leta 2015 vselil sedež direkcije družbe Fincantieri. Ladjedelnica družba in koordinator načrta, tržiški arhitekt Francesco Morena, čakata na zeleno luč spomeniškega varstva. Tja naj bi se selil del tehničnih in komercialnih uradov, ki so danes nastanjeni v Palači Ma-

rineria v Trstu. Pri Fincantieriju že isčijo primerne rešitve za problem parkirišč, saj v notranjosti objekta ne bo parkirnih mest. Zato da ne bi obremenili četrti z divjim parkiranjem, nači parkirišča uredili daleč od poslopja, prevoz do delovnega mesta in nazaj pa bi zagotovili z brezplačnimi avtobusi. Odstopili naj bi torek od namena, da uresničijo večnadstropno parkirišče na območju, ki ga zasedajo parkirišča za kolesa. Načrtovalec napoveduje tudi uresničitev konferenčnih dvoran na prizidnjem nadstropju znotraj poslopja, katerega gradnja sega v dvajseta leta minulega stoletja. Na istem območju Fincantieri načrtuje ureditev prostorov za osebje podizajnalskih podjetij in za nove priveze.

Lani je bilo udeležencev 120

BUMBACA

Laziu ni uspel preobrat

RIM - Laziu ni uspelo, da bi na drugi četrtfinalni tekmi evropske nogometne lige izločil turški Fenerbache. Po porazu z 2:0 v Turčiji je rimske moštvo sinoč na povratni tekmi igralo neodločeno 1:1. Gol, ki ga Lulić dosegel v 60. min, je prizgal upanje, ugansil pa ga je Erkin (na sliki) v 74. min.

Ostali izidi: Kazan - Chelsea 3:2 (prva tekma 1:3), Newcastle - Benfica 1:1 (prva tekma 1:3) Basel - Tottenham 6:3 po enajstmetrovkah (2:2, prva tekma 2:2).

Slovenski dvojni dvojček v ligi NBA

DALLAS - Slovenska košarkarja v ligi NBA sta dosegla dvojni dvojček. Posebej razpoložen je bil Goran Dragić, ki je ob zmagi njegovega Phoenixa v Dallasu s 102:91 v 37 minutah dosegel 21 točk, 13 podaj, štiri skoke, dve ukradeni žogi in blokado. Phoenix (24 zmag) je prekinil niz desetih porazov, hkrati pa Dallas, prvakaleta 2011, prvič po 13 letih pahnil k končnici. Beno Udrih pa je za Orlando, ki je doma ugnal Milwaukee s 113:103, v 47 minutah zbral 13 točk, 11 podaj, štiri skoke in dve ukradeni žogi.

KOŠARKA - Igralke miljskega Intercluba v A2-ligi s trenerjem Matijom Joganom

Presegle pričakovanja

Po prestopu iz B-lige v sezoni 2010/2011 so se košarkarice miljskega kluba Interclub v A2-ligi že drugo leto zapored uvrstile v končnico za napredovanje, v njej sicer konec prejnjega tedna izgubile proti ekipi San Martino di Lupari, vendar v bistvu presegle začetna pričakovanja. Ker je klub že na začetku sezone ostal brez glavnega sponzorja, odhajajočih Samanthe Cergol in Fragiocomove pa radi finančne stiske ni bilo mogoče nadomestiti, si je uprava za cilj nekoliko oslabljene, predvsem manj številčne ekipe, postavili namreč zgolj obstanek.

Poleg seveda igralk, ima veliko zaslug za vnovično uspešno sezono tudi trener, tržaški Slovenec Matija Jogan.

»Letošnja sezona je bila za nas posebno zahtevna. Med decembrom in januarjem smo doživeli sedem zaporednih porazov, vendar se dekleta klub temu niso predala malodušju in v zaključku rednega dela, ko smo v bistvu že mislili, da nas čaka nastop v končnici za obstanek, smo s širimi, tudi prestižnimi, zmagami v zadnjih petih krogih ujeli play-off, v njem pa na zadnji tekmi v nedeljo igrali v Žavljah pred 500 gledalci,« je povedal Jogan.

Igralke Intercluba, ki jim klub letos zaradi finančne stiske ni mogel zagotoviti povračila stroškov, nastopajo v prvenstvu, v katerem ima večina nasprotnic status profesionalnk.

»To so ekipe, ki lahko trenirajo vsak dan ali tudi večkrat na dan, mi pa zaradi drugih obveznosti igralk treniramo štirikrat na teden. Problem je bil tudi v tem, da nas je bilo letos manj, v bistvu sem imel le sedem enakovrednih igralk. Vendar so dekleta med sabo izjemno povezana, dobro se razumemo in smo zaradi tege lahko premagovali vse težave, ki so se sproti pojavljale,« je ponosen na svoje igralke Jogan.

V ekipi sta bili letos tudi dve Slovenski, Ljubljančanka Ana Ljubenovič in Miljčanka Jessica Cergol. »Ana je krilna igralka, ki pa je pri nas moralna igrati pod košem oz. prvega centra nismo imeli. Kljub temu je bila s povprečjem 10,8 skoka (in 12,7 točke) druga najboljša skakalka v ligi. Čeprav je šele prvič igrala v tujini, se nam je zelo lepo prilagodila, se priljubila drugim in se tudi zelo hitro naučila govoriti italijansko,« je sezono nekdanje igralko Slovana in Kranja opisal Jogan. Branilka Jessica Cergol letos dolgo časa ni ujela prave forme. »Vendar nikoli ni vrgla puške v koruzo in je bila v zadnjih krogih in tudi v play-offu odlična,« jo je pohvalil Jogan. Imela je povprečje 9 točk na tekmo s 35% rezultacijo metov za dve točki, 23% za tri točke in 84% v prostih metih.

Kljub temu, da Interclub v svoji 40-letni zgodovini nikoli ni bil ta-

ko uspešen kot pod Joganovim vodstvom, je prihodnost zdaj skrajno negotova, saj je zaradi finančne stiske preživetje ekipe pod vprašajem. Interclub je bil letos menda daleč pod mejo 90.000 evrov budžeta, kar je najmanj za igranje na tej ravni, če upoštevamo na primer tudi to, da je treba trikrat gostovati na Sardiniji in šestkrat v Lombardiji. Za primerjavo naj povemo, da je Reyer iz Benet, ekipa, ki je s prvim mestom po rednem delu direktno napredovala v najvišjo ligo, porabila v letošnji sezoni 400.000 evrov.

Ne glede na to, kako se bo razpletlo v klubu, Jogan razmišlja tudi o tem, da ne bi več vodil članske ekipe Intercluba. »Po dveh letih kot pomožni in treh letih kot glavni trener se je mora moj cikel izčrpal. Lahko bi morda sprejel ponudbo kakega drugega kluba ali pa se tudi preprosto vrnil v mladinski sektor Intercluba. Bomo videli,« pušča odprtia različna vrata Jogan.

A. Koren

Tržaški Panathlon posvetil večer manjšinskemu športu v Italiji in Sloveniji

Panathlon club Trst, ki mu predseduje Franco Cipolla, je svojemu zadnjemu mesečnemu srečanju dal naslov »Italijanska in slovenska manjšina ter njihovi šampioni.« O pomenu športa za obstoj in razvoj manjšinskih narodnostnih skupnosti so spregovorili predsednik izvršnega odbora Unije Italijanov iz Slovenije in Hrvaške Maurizio Tremul, nekdanji odgovorni za šport pri isti organizaciji Sergio Delton in pa predsednik ZSŠDI Jure Kufersin. Tanja Romano se je predstavila s prikupnim filmom svojih nastopov, prikazali pa so tudi film finala v strelnjanju na olimpijskih igrah v Londonu, na katerem je osvojil zlato kolajno član italijanske manjšine na Hrvaškem Giovanni Cernogoraz, ki pa se večera ni mogel udeležiti zaradi bolezni. Iz vseh izvajanj je bilo razvidno, da je šport, veliko bolj kot druge dejavnosti, dejansko odprl pot do večjega sodelovanja med obema manjšinama in je v precejšnji meri doprinesel k izboljšanju odnosov med manjšinama in večinski skupnosti.

NAMIZNI TENIS - Sestrski dvoboje D-lige

Če bi nastopila Sonja Milič, bi bil rezultat derbija drugačen ...

V okviru play-offa deželne namiznoteniške D-lige smo tokrat bili priča sestrskemu dvoboju, saj sta se spopadli ekipi Krasa. Obe sta namreč po rednem delu prvenstva dosegli tretje место v svoji skupini. Kras A je s postavo Sonja Doljak, Damjana Sedmak, Katarina Milič in Ettore Malorgio premagal Kras B (v postavi Claudia Micolaucich, Roberto Milič in Livio Tagliapietra) z rezultatom 5:3. Ob tem gre dodati, da z »bejevcii« tokrat ni nastopala Sonja Milič, ki bi nedvomno tekmi spremenila tok. Izid bi bil verjetno bolj negotov vse do konca. Prisostvovali pa smo zanimivim dvobojevom, poleg tega se igralci med seboj dobro poznajo. Za Kras A so prispevali z dvema točkama bodisi Doljakova kot Malorgio, z eno pa Sedmakova; pri Krasu B pa je najbolj uspe-

šna bila mlada Micolaucicheva z dvema zmagama, še eno točko pa je dodal Tagliapietra. Povratni del dvoboja bo na sporedu 20.aprila, za tem pa čakata obe ekipe še dve tekmi proti različnim nasprotnikom.

Prejšnji konec tedna pa so na vrsto prišli tudi najmlajši krasovci. V okviru play-offa D-3 so Nikita Koren, Manuel Zaleri, Vincent Leghissa in Sebastian Lewenthal sicer izgubili z Udine 2000 s 6:0, a so po oceni trenerke Sonje Milič vsi dobro igrali. Poslušali so taktična navodila in jih skušali udejanjati. Kras »open« (Isabella Torrenti, Fabris Paolo, Trampus Roberto) so tudi igrali, in sicer proti guminskemu D'Arconu, v play-offu D2 lige. In remizirali s 3:3. V isti ligi pa so Bresciani Martina, Sardo Giada in Leghissa Julian izgubili s 5:1 proti Udine 2000 open. (R)

DANES OB 9. URI Žogarija spet na Opčinah

»Žogarija«, športno-zabavni dogodek, ki ga v Sloveniji organizira Zavod & Media, bo danes zjutraj že 2. leto zapored obiskal Opčine, tokrat tudi v sodelovanju z ZSŠDI in Občino Trst. Na njem bodo nastopili učenci zadnjih treh razredov osnovnih šol Tomažič s Trebič, Bevk z Opčin, Samsa Trinško iz Ricmanj in od Domja ter Černigoj s Prosek. Tekmovanje se bo začelo ob 9. uri na kotalkališču na Pikelcu, v primeru lepega vremena pa na dvoiršču Prosvenega doma. Zanimivo: državni finale 7. junija bo v Trstu!

Big Mac ali bio-solata?

V zadnjih letih se je trgovina nezdrave hrane razširila po celi svetu. Zibelka hitre prehrane pa je še vedno Severna Amerika, z Združenimi Državami in Kanado. Svetovna organizacija za zdravstvo (»World Health Organization«) je izračunala, da se je od leta 1980 do današnjih dni debelest med svetovno populacijo kar podvojila. Leta 2008 je več kot 1.4 bilijonov odraslih, od dvajsetega leta naprej, imelo indeks telesne mase nad 25, kar pa kaže na pretirano težo. Zaključki kažejo, da je kar 10% populacije predebelih ljudi.

Ni vse zlato kar se sveti

Slastni sendviči prenartpani z maščobami, obeljeni s sladkorjem in običajno postreženi s pol-litrsko coko- colo so večkrat okrašeni z listom solate, da bi tako pridelalci znižali občutek krvide kupcev zaradi uživanja »nezdrave hrane«. Popularnost »junk-food-a« sloni skoraj popolnoma na odlični prodajni strategiji, ki cilja seveda predvsem na mlade. Barvana gigantografija okusnega »big Mac-a« na ovinku ulice privabi seveda najprej oči najmlajših, katere pritegne ne samo slika temveč tudi zelo dostopna cena tako imenovanega »Mac-menu-ja«. Znano je, da igrajo te prehranjevalne verige predvsem na ceni, saj so hidrogenizirane maščobe, sladkor - ključni element, ki krepi občutek užitka pri mladih -, sladila in mleto meso surovine, ki so na trgu zelo dostopne. Študentje in najstniki si seveda s tedensko žepnim raje privočijo »Mac-menu«, katerega cena znaša 5 € (in vključuje: sendvič, pičačo ter sladoled) kot pa krožnik rezancev s piščancem in prilogi, ki večkrat presega ceno 10 €. McDonald's-i in Burger King-i imajo tudi to perfektno lojalnostno strategijo, ki odlično deluje na kupca, na primer z zelo prijetno opremljenim okoljem, z velikimi in udobnimi kavči ter kotičkom za otroke.

Izraz »junk food« navadno ozna-

čuje vso hrano, ki je skoraj brez hranilnih snovi, to se pravi brez: vitaminov, mineralov, vlaknin in podobno. Tudi čokoladni prigrizki, hamburgerji, sladkarje in gajizane pijače spadajo v družino »junk-food-a«, saj so vsi navedeni proizvodi napoljeni z barvili, sladkorjem, konzervansi in raznimi kemikalijami. Po navadi pa prav ta hrana potrošnike najbolj privlači in omamti s svojo slastno, a predvsem predele predstavljivo. Problem je v tem, da ljudje niso seznanjeni s tistim, ki se pravzaprav skriva za sladko-bleščečo odejo. Dolgotrajne učinke nezdravega prehranjevanja se lahko poveže z grozovitim dokumentarnim filmom avtorja Morgana Spurlocka: »Super veliki jaz« (»Super size me«). Morgan Spurlock se je trideset dni prehranjeval izključno v McDonald's-ovih restavracijah in je alarmantne posledice ter celotno izkušnjo pokazal v dokumentarnem filmu.

Iz ene skrajnosti v drugo

»Fast-food« se je v zadnjih desetih letih razširil po celi svetu do takih mere, da se je začela močna propaganda zdrave in »bio« hrane, ki se nadaljuje še danes. Propaganda in slabo prehranjevanje pa močno vplivata na ljudi, ki se na nek način počutijo ogroženi od nezdrave hrane. Zaradi vseh teh dejavnikov se je v zadnjih letih razvila motnja hrane, ki močno nasprotuje odvisnosti ljudi od »junk-food-a«: ortoreksija nervozna.

Ortoreksijo je prvi opisal ameriški zdravnik Steven Bratman, ki je leta 1997 izdal knjigo »Health Food Junkies«. Kaj pa pomeni pravzaprav ortoreksija nervozna? Ime prihaja iz grščine in sicer: »ort-

hos«, kar v grščini pomeni prav, pravilno in »anorexia«, ki izhaja iz grške besede »orexis« in označuje apetit. To je ime ortoreksija nervozna označuje obsedenost z združenim.

Zanimivo je, da naj bi se z ortoreksijo pogosteje srečevali moški. O motnji hrane govorimo tedaj, ko je resno prizadeta kakovost vsakdanjega življenja, predvsem zaradi nenehnega premišljevanja o hrani in posledično spremenjenega načina vedenja do takšne mere, da to neugodno vpliva na telesno zdravje, duševno ter socialno funkcioniranje. Za razvoj tovrstne motnje so veliko pomogli mediji, saj nas nenehno bombardirajo z informacijami o škodljivosti živil in napakah prehrane.

Ortoreksija nervozna je patološka obsedenost z biološko čisto hrano, kar vodi do izrazitih prehravnih restrikcij. Ne gre toliko za prizadeto samopodobo in posledično željo po hujšanju, temveč bolj za kompulzivno potrebo po ohranjanju čistosti telesa, zaradi česar so prizadeti predvsem posameznikov živiljenjski ritem ter socialni stiki. Psihiatrinja Karin Serne, vodja enote za motnje hrane v Centru za mentalno zdravje na Psihiatrični kliniki Ljubljana, trdi: »Ortoreksija se lahko konča tako kot anoreksija - z absolutno podhranjenostjo, socialnim umikom, depresijo.« Ortoreksiki sovražijo razen svoje vse druge oblike prehranjevanja. Uživanje zdrave hrane ortoreksiku dviguje samospoštovanje, medtem ko se počuti krije, če užije nezdravo hrano. Bolniki postopno omejujejo nekatere vrste hrane, izločijo celo vrsto živil, kot so na primer živila z maščobami in sladkorji, ali pa živila s konzervansi in podobno. Zaradi omejevanja določenih vrst hrane, postopoma okrnijo svoje družabno živiljenje, saj nezavedno vstopajo v odnos s hrano, ki jih na nek način varuje pred globljimi in pristnimi človeškimi odnosi.

Kaj pa je bolj zdravo? Odvisnost od »big Mac-a« ali vzdrževanje stroge diete, ki sloni na zelenjavni in sadju? Odgovor na ni, saj v današnji družbi, ki sloni na predaji »hitre hrane« in vzpostavljanju strogih diet, smo ljudje preveč zasedeni z drugim, da bi lahko pomisili, kaj je najboljše za naše zdravje.

Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ... Šepeta se ...

Bela kot mleko, rdeča kot kri

Ali je najstnik pripravljen neomajno in neutrudno verjeti v ljubezen in se spopadati z bolečino, ki mu jo ta včasih prinaša? Bolečina, ki se iz dneva v dan veča in stopnjuje, saj oseba, ki predstavlja zanj vse najlepše in najboljše, trpi. Trpi zaradi neprizanesljive levkemije.

Podobna usoda doleti šestnajstletnega Leonarda, ki neskončno ljubi sošolko Beatrice, obolelo za levkemijo. Pripravljen je sprejeti vse slabosti in trpljenje. Pripravljen jo je ljubiti z vsem srcem. Hkrati pa vse to povečuje njegovo zrelost. Poleg Beatrice zaseda v njegovem srcu pomemben prostor tudi Silvia, njegova najboljša prijateljica. Za Lea, kot ga imenujejo prijatelji, predstavlja smisel življenja le Beatrice in Silvia. Onidve torej ne smeta po njegovem mnenju trpeti za nič na svetu.

Leo bi za Beatrice naredil vse, kar je mogoče, da bi le ozdravela. Proti koncu svojega življenja mu prav ona pomaga premostiti strah pred smrto, občutek negotovosti, ki bi ga lah-

ko zajel ob njenem slovesu od zemeljskega sveta. Njena razmišljanja ga privedejo do tega, da se zaveda svojih čustev do Silvie, ki izžarevajo nekaj večjega od samega prijateljstva. Smrt prinaša tudi upanje v živiljenje; osredotočimo se na misel, da smo lahko srečni že zato, ker smo zdravi in lahko uživamo lepote živiljenja. V tej zgodbi, ki je med drugim resnična, srečamo tudi Sanjača, Leovega profesorja filozofije, ki mu pomaga pri reševanju iz duševnega trpljenja.

Na osnovi tega resničnega dogajanja, ki se je pred leti prijetilo na nekem italijanskem liceju v Rimu, je Alessandro D'Avenia leta 2010 napisal roman »Bianca come il latte, rossa come il sangue« (v slovenskem prevodu »Bela kot mleko, rdeča kot kri«). Izšel je pri založbi Mondadori in požel takoj velik uspeh, da je po njem nastal tudi film v režiji Giacoma Campiottija. Igrajo pa: Filippo Scicchitano, Aurora Ruffino, Luca Argentero, Romolo Guerrieri, Gaia Weiss in Flavia Insinna.

Glasbo sta prispevala skupina Moda' in Andrea Guerra.
Bodisi knjiga kot film te kratkomalo prev-

ŠUM NA SPLETU Splet širi obzorja

Splet odpira vedno več možnosti na vseh področjih: za pisanie, oglaševanje, zabavno ali dolgočasno branje ... Tudi šumovci smo se odločili, da razširimo svoj splet. Portala Facebook in Twitter nam nista bila dovolj: na spletni strani Primorskega dnevnika bo šumel še šumov blog, v katerem boste lahko brali najrazličnejša razmišljjanja in poglobitve, prostor pa bo tudi za dobro voljo. Odločitev o novem spletarem kotičku se ni rodila čez noč. Šumovci se večkrat pritožujemo, da na naši petkovi tiskani strani »ni prostora«. Težavi, s katero se seveda soočajo tudi in predvsem novinarji Primorskega dnevnika, se je šum odločil kljubovati tako, da del svojih razmišljjanj preseli na splet. Tematike bodo seveda bolj proste kakor na tiskani strani, naš pogled pa bo segal v obzorje kulturne, pisane, domišljije, smehe, družbe ter naše, evropske in svetovne stvarnosti.

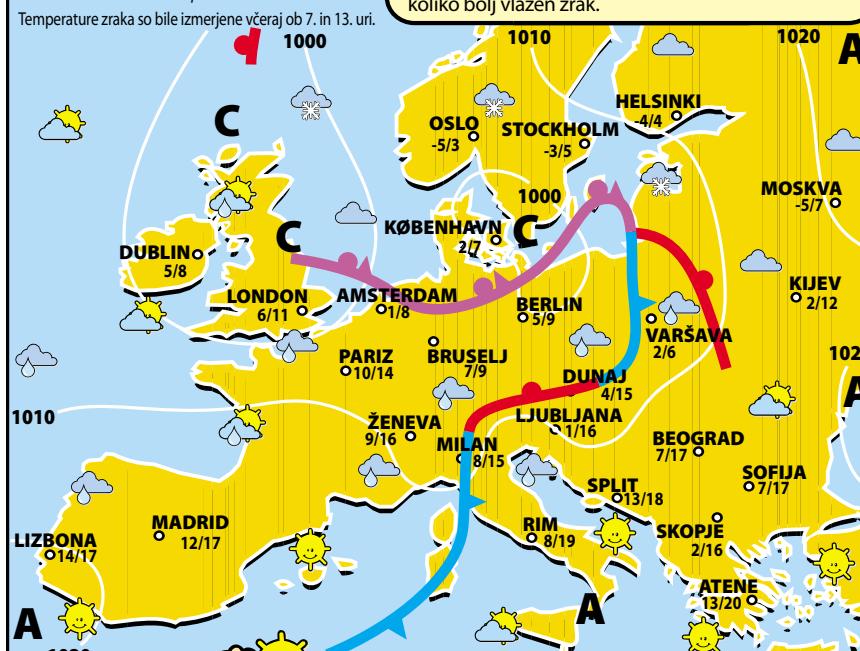
Poleg tega bo nekaj novosti tudi na naši strani na Facebooku. Vsak dan boste lahko prebrali ali poslušali kratko razvedrilo, ki vas bo spravilo v dobro voljo. Začeli bomo s ponedeljkovo pesmijo, sledila bo torkova trditev ... Kaj bo preostale dni, pa boste sami ugotovili!

OBIŠČI
NAŠ
BLOG!

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.25 in zatone ob 19.47
Dolžina dneva 13.22

Vremenska fronta bo vplivala na vreme pri nas. V višjih plasti bodo dotedeli zelo vlăžni okrepljeni jugozahodni tokovi. Od sobote se bo iz Španije postopoma širil anticiklon, ki bo v naslednjih dneh zagotavljal bolj stabilno vreme. Le v prizemlju se bo še zadrževal nekoliko bolj vlažen zrak.

Vreme bo nestanovitno: dopoldne bo deževalo, verjetnejše po nižinah in ob morju, vmes bodo plohe. Pihal bo zmeren južni do jugovzhodni veter. Ob morju se bo začasno delno razjasnilo; v hribih pa bo nebo ostalo pokrito, tudi z močnejšimi padavinami. Protiv večeru se bodo pojavljale plohe in nevihte. Snežilo bo nad 1600-1800m nadmorske višine.

Sprva bo na vzhodu države delno jasno, popoldne pa se bo pooblačilo. Drugod bo oblačno, v zahodnih in ponekod v osrednjih krajih bo občasno deževalo. Padavine se bodo proti večeru krepile in v noči zajele vso državo. Možne bodo tudi posamezne nevihte. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo.

Jutri izboljšanje z le zmerno oblačnostjo. Po nižinah se bodo temperature približale 20. st. C. Ob morju bo pihal burin.

Jutri dopoldne bodo padavine od severa postopno ponahale, na Primorskem bo prehodno zapahala šibka burja. Čez dan bo sončno vreme z nekaj kopaste oblačnosti.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.08 najnižje -51 cm, ob 12.25 najvišje 20 cm, ob 17.21 najnižje -11 cm, ob 23.24 najvišje 40 cm.
Jutri: ob 6.35 najnižje -45 cm, ob 13.07 najvišje 14 cm, ob 17.35 najnižje -3 cm, ob 23.34 najvišje 33 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 9,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 3 2000 m -3
1000 m 1 2500 m -5
1500 m -1 2864 m -7

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 5 in v gorah 6.

promovirata in organizirata

prispevata

www.hortitergestini.it

HORTI TERGESTINI

Park pri Svetem Ivanu, Trst
sobota, 13. in nedelja, 14. aprila - od 9h do mraka
razstavno-prodajni sejem rastlin in vrtne opreme
prost vstop

SRBIJA - Ljubiša Bogdanović je v torek s pištolo ubil 13 ljudi

Umrl množični morilec iz Velike Ivanče Soprog razkrila srhljive podrobnosti

BEOGRAD - Množični morilec iz srbske vasi Velika Ivanča, Ljubiša Bogdanović, ki je v torek s pištolo ubil 13 ljudi, je umrl včeraj ob 14. uri, so sporočili iz beograjskega urgentnega centra. 60-letni Bogdanović se je po strelskem pohodu ustretil v glavo, zaradi česar je bil dva dni v komi. Njegovo zdravstveno stanje je bilo vse od sprejema v urgentni center kritično.

V Veliki Ivanči pri Mladenovcu, 60 kilometrov južno od Beograda, je Bogdanović 9. aprila zgodaj zjutraj ubil sina, mama in še 11 oseb, hudo pa je ranil soproga. Žensko so v bolnišnici že operirali in okrevali, vendar je njeno zdravstveno stanje še vedno težko. Če bo preživel, bo edina oseba, ki bo morda lahko pomagala razjasniti okoliščine zločina. Včeraj je po poročanju dnevnika Večernje novosti policiji razkrila srhljive podrobnosti Bogdanovićevega strelskega pohoda.

Kot je povedala Jovanka Bogdanović, je soprog ponovno streljal nanjo, ko je ugotovil, da je preživel prv napad. "Bila sem v kuhinji, kjer običajno spim, ko je vstopil v kuhinjo in rekel, da za nas ni več življenja. Potem je streljal," je povedala policiji. Prvi strel jo je zadel v glavo, preden je omedelila, pa je slišala še enega. Ko je ponovno prišla k zavesti, se ji je uspelo splaziti do kopalnice. "Potem sem zaslišala vrata. Vrnili se je v hišo in bil presenečen, da me vidi živo. Ponovno je streljal vame," je še dejala.

Nekateri Bogdanovičevi vaščani so po dogodku izrazili presenečenje, da je bil sposoben storiti kaj takega, a je njegov svak razkril, da je pogosto pretepjal svojo soprogo. "Brutalno jo je pretepjal, ko so bili otroci še majhni. Vem, da je bil živčen in da je bil vzkopljive narave. Moja sestra ni hotela nikoli priznati, a ugotovil sem, da je jo pretepjal celo z verigo," je za Večernje novosti dejal Živomir Starčević. (STA)

Hiša v vasi Velika Ivanča, ki je bila prizorišče tragedije

RIO GRANDE - Ustregla sta zakonodaji

Američanka in Mehičan sta se poročila na mejni reki

Poročni obred na reki Rio Grande

MONTERREY - Ameriška državljanica se je v sredo poročila s svojim mehiškim zaročencem na splavu na mejni reki Rio Grande med ZDA in Mehiko, da bi tako zadovoljila zahteve ameriške zakonodaje. Ženin je sicer več let živel v ZDA, a se v državo ni priselil legalno. Ko se je začasno vrnil v domovino, pa se ni mogel več vrneti v ZDA.

Stephanie Guerra in Ruben Alfonso Fierro sta se na splavu borili proti tokovom reke Rio Grande ter se odpravila na skupno zakonsko pot. Medtem ko je Guerrova ameriška državljanica, Fierro pa. Par ima sicer štiri majhne otroke, ki pa so vsi ameriški državljanji. Ker se Fierro po obisku Mehike ni mogel vrniti, se je par odločil, da bo najhitreje, če se poročita v ZDA, kar pa zaradi prepovedi potovanja v državo ni bilo lahko. Guerra in Fierro sta tako izkoristila sporazum iz leta 1848, ki tako ZDA kot Mehiki omogoča prosto plovbo po Riu Grande, reki, ki predstavlja skoraj polovico meje med državama. Sodnik iz Teksasa je nato na splavu na reki, ki sicer tehnično ni ameriško ozemlje, par poročil.

Ameriška mejna policija je obred opazovala in skrbela, da nihče od svatov na splavu, med katerimi so bili tudi mehiški svojci, ne bi stopil na ameriška tla. Čeprav so se pari iz ZDA in Mehike že več let poročali na mostovih med obema državama, pa je to prva poroka, ki je potekala dobesedno na Riu Grande. (STA)

JERUZALEM - Spor z ortodoksnimi judi

Borba za enakopravnost žensk pri zidu objekovanja

JERUZALEM - Zid objekovanja je najpomembnejši molitveni kraj judovske vere, a kljub temu tam ne smejo moliti vsi tako, kot bi želeli. Ortodoksnji judi namreč ženskim vernicam onemogočajo svobodno molitev pri zidu, kar pa želijo nekatere judinje spremeniti. A izraelska policija je v tem sporu včeraj pri zidu žalovanja aretirala pet judinj. Judinje so namreč nosile molitveni šal talit in so molile s povzdignjениm glasom. A oboje je po mnenju ortodoksnih judovskih nadzornikov zidu za ženske neprimerno in dovoljeno samo moškim. Policija pa je sicer aretirala tudi moškega, ki je zazgal molitvenike vernic.

Proti tej neenakopravnosti se že dalj časa bori zveza vernic pod imenom Nešot Ha-kotel, ki se jih je oprijel naziv Ženske zidu. Med včeraj aretiranimi je tudi direktorica zveze Leslie Sachs.

Predstojniki Judovske agencije, ki naj bi razrešili ta spor, predlagajo vzpostavitev zidu, kjer bi oba spola obravnavali enakopravno. Sedaj obstajata le dva odsekata, pri katerih moški in ženske molijo ločeno. (STA)